

Styre: Fakultetsstyret ved Det juridiske fakultet
Styresak: 48/23
Møtedato: 09.05.2023
Journalnummer: 2023/1803

OPPRETTELSE AV THE CENTRE ON THE EUROPEANIZATION OF NORWEGIAN LAW (CENTENOL)

Bakgrunn

Norges forskningsråd (NFR) lyste i 2022 ut midler til oppretting av to forskningscentre i Norge innen EU- og EØS-rett. Utlysningen er finansiert av Justis- og beredskapsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Som styret tidligere er informert om fikk Det juridiske fakultet tilslag på sin søknad og mottar 21 millioner for oppretting av The Centre on the Europeanization of Norwegian Law (CENTENOL) over en femårsperiode fra 1. juni 2023 til 31. mai 2028.

CENTENOL er et nasjonalt og internasjonalt samarbeidsprosjekt og skal ledes av Det juridiske fakultet. Med i prosjektet er Universitetet i Stavanger, Universitetet i Agder, Institute of Liechtenstein og Reykjavik University.

Senterets hovedmål er å styrke juridisk forskning og undervisning på hvordan retten til fri bevegelse under EØS-lovgivningen påvirker norsk trygde-, utlendings- og arbeidsrett, og forvaltningsretten mer generelt. Gjennom kombinerte forsknings- og undervisningsaktiviteter, aktivt og utadrettet samarbeid med interessenter, og formidling av forskningsfunn, vil CENTENOL spille en nøkkelrolle i den nasjonale kompetansebyggingen på europeiseringen av norsk rett.

For en nærmere beskrivelse av aktiviteten ved senteret vises det til vedlagte avtale med NFR, med vedlegg.

Oppbygning og drift av senteret

Professor Christian Franklin er leder for det NFR-finansierte prosjektet og vil ha tittel som direktør for senteret.

Prosjektet er bygget av fire arbeidspakker (WP) som hver er ledet av etablerte forskere ved Det juridiske fakultet som er hovedforskere i prosjektet:

WP1 Social Security law – Leder: Professor Halvard Haukeland Fredriksen

WP2 Immigration law – Leder: Professor Christian Franklin

WP3 Labour law – Leder: Førsteamanuensis Melanie Regine Hack

WP4 Europeanisation of Norwegian law – Impact, Incorporation and Implementation –
Leder: Førsteamanuensis Ingrid Barlund

De fire hovedforskerne vil utgjøre senterets ledergruppe, med Haukeland Fredriksen som nestleder (Co-director). Ledergruppen vil bli støttet av en rådgivende komité (Advisory Committee) og en koordineringsgruppe for partnerne (Partner Coordination Group).

Dekan og fakultetsdirektørs merknader

CENTENOL skal både utfordre og utvide dagens kunnskap om EU- og EØS-rett ved hjelp av forskning, undervisning, formidling og nettverksaktiviteter. Gjennom dette skal norske rettsanvendere som advokater og offentlig ansatte bli bedre i stand til å forstå EU- og EØS-rettens følger for norsk lov og offentlig saksbehandling. Mer spesifikt vil forskerne ved senteret se nærmere på hvordan trygde-, utlendings- og arbeidsretten påvirkes av europeisk rett.

Dekan og fakultetsdirektør mener at det er svært gledelig at fakultetet fikk tilslag på dette prosjektet og at det gjennom denne utlysingen ble satset på rettsvitenskapelig forskning. EU- og EØS-rett griper inn på nær sagt alle livsområder og er relevant for alle rettsfelt, både i privat og offentlig sektor og gjennom denne satsingen kan vårt fagmiljø bidra med mer kunnskap om både de enkelte rettsreglene, og de mer overordnede sidene.

Gjennom de vedtaksforslagene som følger i denne saken etablerer vi de formelle rammene for senteret. Selv om prosjektet har en avgrenset virketid, anser vi det som sannsynlig at senteret vil bli videreført, men det vil selvsagt ligge til fremtidige styreverv å ta stilling til dette.

Rollen som direktør for senteret bør gis et nærmere innhold, der blant annet spørsmålet om noe av arbeidsgiverrollen og den daglige oppfølgingen av de midlertidige ansatte skal overføres til senterlederen må avklares. Det foreslås at det delegeres til dekanen å vedta en slik instruks.

På denne bakgrunn framsettes følgende

forslag til vedtak:

1. Styret ved Det juridiske fakultet oppretter The Centre on the Europeanization of Norwegian Law (CENTENOL) ved Det juridiske fakultet.
2. Professor Christian Franklin oppnevnes som direktør for senteret for en femårsperiode fra 1. juni 2023 til 31. mai 2028. Det delegeres til dekanen å utforme en instruks for direktøren.
3. Følgende oppnevnes som medlemmer i senterets Advisory Committee:
 - Professor Dr. Cathrine Barnard, University of Cambridge
 - Høyesterettsdommer Dr. Henrik Bull,
 - Dr. Karin Fløistad, Partner of Simonsen Vogt Wiig law firm – Head of the Norwegian Competition

- Ida Sørebo, Director of the Section for Public Law of the Legislation Department of Ministry of Justice and Public Security
- Associate Professor Dr. Jaan Paju, University of Stockholm, and Associate Professor II at UiB
- Senior Research Fellow Dr. Georges Baur, Liechtenstein-Institut
- Dekanen får fullmakt til å oppnevne ett medlem fortrinnsvis med erfaring fra Konkurransklagenemnda.

4. Følgende oppnevnes som medlemmer i Partner Coordination Group:

- Associate Professor Lana Bubalo, UiS (law)
- Associate Professor Anne Elizabeth Stie, UiA (social science)
- Director Dr. Christian Frommelt, LI (social science)
- Professor Dr. Gunnar Thor Petursson, UR (law)

Karl Harald Søvig
dekan

Øystein L. Iversen
fakultetsdirektør

28.04.23/ØLI

Vedlegg:

- 1: Kontrakt med forskningsrådet
- 2: Project description
- 3: general terms

Universitetet i Bergen
Postboks 7800
5020 BERGEN

att.: Eivind W. Heitmann

Oslo, 18.04.2023

Søknad mottatt: 21.09.2022

Vår ref.: 341224

Oversendelse av kontrakt

Prosjekttittel: Centre on the Europeanization of Norwegian Law - Understanding EEA Law as an integral part of Norwegian Law
Prosjektnummer: 341224
Prosjektleder: Christian Franklin
Administrativt ansvarlig: Henning Simonsen

Vi viser til søknaden om tildeling av midler til dette prosjektet. Forskningsrådet har 08.12.2022 gitt en bevilgning til prosjektet for 2023. Tilsagn for senere år og vilkår som er knyttet til bevilgningen, er spesifisert i den vedlagte kontrakten.

Prosjektet har fått prosjektnummer 341224. Vi ber om at dere alltid benytter prosjektnummeret når dere henvender dere til Forskningsrådet om prosjektet. Du finner kontakinformasjon på Mitt nettsted.

Kontrakten består av disse dokumentene:

- avtaledokumentet
- prosjektbeskrivelsen
- Generelle vilkår for FoU-prosjekter
- eventuelt andre dokumenter som er beskrevet i avtaledokumentet.

Vi ber om at dere leser nøye gjennom kontraktsdokumentene og så raskt som mulig, senest **innen tre måneder**, aksepterer eller eventuelt ikke aksepterer dem elektronisk på "Mitt nettsted". Hvis dere ikke aksepterer kontraktsdokumentene, ber vi dere angi årsaken.

Samarbeidsavtaler skal merkes med prosjektnummer i filnavnet og lastes opp på "Mitt nettsted". Dette må gjøres før kontrakten kan aksepteres av adm. ansvarlig eller kontraktsansvarlig.

Kontrakten anses som inngått og utbetaling av midler vil kunne skje når Forskningsrådet har mottatt og godkjent den aksepterte kontrakten sammen med kopi(er) av samarbeidsavtalen(e) som er angitt i søknaden.

Hvis Forskningsrådet ikke har mottatt aksepterte kontraktsdokumenter innen fristen, forbeholder vi oss rett til å trekke tilbake kontrakten eller endre kontraktsbestemmelsene.

I tillegg til å rapportere i henhold til Generelle vilkår for FoU-prosjekter skal prosjektansvarlig holde Forskningsrådet orientert om endringer i følgende forhold:

- prosjektansvarliges organisasjonsnummer (nå:874789542)
- prosjektansvarliges organisasjonsform
- prosjektansvarliges postadresse, telefon og e-postadresse
- hvem som skal ha tilsendt spesifikasjonene ved eventuell automatisk utbetaling: navn og e-postadresse
- bankkontonummeret Forskningsrådet skal utbetale midler til

Hvis prosjektansvarlig allerede har gitt disse opplysningene i sammenheng med andre prosjekter, er det ikke nødvendig å gjenta dem i forbindelse med dette prosjektet. Administrativt ansvarlig skal sende nye og endrede opplysninger til e-postadressen okonomi@forskningsradet.no.

Hvis utbetaling til prosjektet ikke skjer som avtalt, ber vi dere kontakte den som er oppført som kontaktperson for prosjektet på Mitt nettsted. Prosjektansvarlig kan ikke sende purrenotaer eller rentenotaer til Forskningsrådet.

Alle endringer og avvik i prosjektet skal snarest meldes til Forskningsrådet via Mitt nettsted > Prosjekter/Rapporter > "Vise/endre prosjekt".

Dette brevet er sendt elektronisk til Eivind W. Heitmann som prosjektansvarlig har gitt fullmakt til å signere kontrakten med Forskningsrådet på "Mitt nettsted".

Hvis prosjektansvarlig har valgt å sentralisere signaturretten for alle kontraktssinnngåelser med Forskningsrådet til en kontraktansvarlig, legger Forskningsrådet inn administrativt ansvarlig Henning Simonsen og prosjektleder Christian Franklin som kopimottakere med leseadgang til kontraktsdokumentene på "Mitt nettsted".

Prosjektansvarlig har ansvar for å informere andre involverte deltakere i prosjektet om kontrakten med Forskningsrådet.

Administrativt ansvarlig må sørge for at alle arkivverdige prosjektdokumenter blir arkivert ved egen organisasjon. Alle kontraktsdokumenter kan lastes ned fra "Mitt nettsted".

Se utfyllende informasjon om Forskningsrådets vilkår for FoU-prosjekter på våre hjemmesider: www.forskningsradet.no.

Med vennlig hilsen
Norges forskningsråd

Avdelingsdirektør
Godkjent og ekspedert elektronisk

Vedlegg

Avtaledokument for FoU-prosjekt

Artikkel 1: Kontraktspartene

Mellom

Norges forskningsråd

Organisasjonsnummer: 970141669
(heretter også kalt **Forskningsrådet**)

og

Universitetet i Bergen

Organisasjonsnummer: 874789542
(heretter kalt **prosjektansvarlig**)

er det inngått kontrakt om prosjektet som er omtalt nedenfor (heretter kalt **prosjektet**).

Følgende prosjektpartnere (samarbeidspartnere og/eller FoU-leverandører) skal delta i prosjektet:

Organisasjonsnr.	Prosjektpartner	Dato fra	Dato til	Prosjektrolle
971564679	Universitetet i Stavanger	01.06.2023		Samarbeidspartner
970546200	Universitetet i Agder	01.06.2023		Samarbeidspartner
	Reykjavik University	01.06.2023		Samarbeidspartner
	Liechtenstein-Institut	01.06.2023		Samarbeidspartner

Prosjektansvarlig plikter å inngå samarbeidsavtale(r) med samarbeidspartnere og FoU-leverandører.

Artikkel 2: Prosjektet

2.1 Prosjekttittel: Centre on the Europeanization of Norwegian Law - Understanding EEA Law as an integral part of Norwegian Law

2.2 Prosjektnummer: 341224

Prosjektnummeret skal oppgis ved alle henvendelser til Forskningsrådet, også på utbetalingsdokumenter.

2.3 Prosjektets mål

CENTENOL's primary objective is to generate new knowledge and strengthen legal research and teaching on the content, impact and integration of EEA free movement law both generally and more specifically in relation to various fields of Norwegian national law.

This will be done by:

- 1) Increasing research output on legal issues concerning the Europeanisation of Norwegian law – both generally, and more specifically in the areas of social security law, immigration law and employment/labour law.

- 2) Building an open access knowledge base from the individual and collective research efforts connected to the Centre, for the benefit and use of Norwegian public administrative authorities and society at large.
- 3) Contributing to ongoing efforts at the Centre's Norwegian partners to build expertise and further integrate EEA law issues into the main curriculum of legal studies.

2.4 Prosjektbeskrivelse og prosjektsammendrag

Prosjektbeskrivelsen for prosjektnummer 341224 framgår av dokument datert 21.09.2022.

Endringer i prosjektbeskrivelsen krever godkjenning av Forskningsrådet. Forespørsel om endring sendes til Forskningsrådet via Mitt nettsted Prosjektinfo/Rapporter > "Vise/endre prosjekt".

Følgende prosjektsammendrag kan offentliggjøres av Forskningsrådet:

The Centre on the Europeanization of Norwegian Law (CENTENOL) will meet the need to expand knowledge about the impact of European Economic Area (EEA) law on Norwegian law and public administration. CENTENOL will challenge and expand the current knowledge base through research, communication, teaching and network activities, enabling Norwegian lawyers and public officials to better understand EEA law and its implications for Norwegian law and administration.

CENTENOL's primary objective is to generate new knowledge and strengthen legal research and teaching on the content, impact and integration of EEA free movement law both generally and more specifically in relation to various fields of Norwegian national law.

The selected fields of study are social security law, immigration law and employment/labour law, and the secondary objectives of the Centre will be to:

- 1) Increase research output on legal issues concerning the Europeanisation of Norwegian law.
- 2) Build an open access knowledge base.
- 3) Contribute to ongoing efforts at the Centre's Norwegian partners to build expertise and further integrate EEA law issues into the main curriculum of legal studies.

Through the many planned activities and publications during the lifetime of the Centre, CENTENOL will contribute to building a solid knowledge base on how EEA free movement rights and duties impact on various fields of Norwegian law. In addition to scientific dissemination and its contribution to legal education, the Centre will focus on both general and user-oriented dissemination for the benefit of both the Norwegian legal community and society at large. CENTENOL will pursue formalised cooperative ventures with other research groups and institutions both nationally and internationally to this end. The Centre will thereby be well-placed to generate new knowledge on the impact of EEA law on Norwegian law – both in the specific branches of law studied, and beyond.

Artikkel 3: Kontraktdokumenter og tolkingsregler

Kontrakten består av dette signerte avtaledokumentet samt minimum følgende dokumenter:

- **Generelle vilkår for FoU-prosjekter** (vedlagt)
- **prosjektbeskrivelse** (jf. artikkel 2.4)

I dette prosjektet med samarbeidspartnere skal en kopi av de(n) signerte samarbeidsavtalen(e) legges ved avtaledokumentet.

Hvis det er motstrid mellom bestemmelser i dokumenter i kontrakten, skal dokumentene ha prioritet i den rekkefølgen som er angitt ovenfor.

Endringer som avtales skriftlig mellom partene etter kontraktsinngåelsen, er også en del av kontrakten og har forrang i forhold til de øvrige kontraktsdokumentene.

Artikkel 4: Prosjektledelse - administrativ og faglig

Prosjektansvarlig har oppnevnt følgende prosjektledelse:

Administrativt ansvarlig

Navn: Henning Simonsen

Tittel: Senior Adviser

Prosjektleder

Navn: Christian Franklin

Tittel: Professor

Skifte av administrativt ansvarlig skal meldes til Forskningsrådet umiddelbart. Endringen sendes til Forskningsrådet via Mitt nettsted > Prosjektinfo/Rapporter > "Skifte av rolle".

Skifte av prosjektleder krever Forskningsrådets godkjenning. Forespørsel om endring sendes til Forskningsrådet via Mitt nettsted > Prosjektinfo/Rapporter > "Skifte av rolle" sammen med CV for den nye prosjektlederen og ønsket tidspunkt for endring.

Forskningsutførende sted hos prosjektansvarlig:

Universitetet i Bergen, org.nummer: 874789542

Artikkel 5: Prosjektperiode og framdriftsplan

Prosjektperioden er:

Fra starttidspunkt: 01.06.2023

Til sluttidspunkt: 31.05.2028

Prosjektansvarlig plikter å gjennomføre de aktivitetene som framgår av framdriftsplanen:

Hovedaktivitet /Milepæl	Fra år	Kvartal	Til år	Kvartal
Advisory committee meetings	2023	3	2028	1
Kick-off meeting	2023	3	2023	3
Master theses (8)	2023	3	2028	2
Network seminars	2023	3	2028	1
Pdoc 1 - Social Security law	2023	3	2026	2
WP1 - Social Security Law	2023	3	2028	2
WP2 - Immigration Law	2023	3	2028	2
WP3 - Labour Law	2023	3	2028	2
WP4 - Impact, Incorporation, Implementation	2023	3	2028	2
EFTA Studies-blog	2024	1	2028	2
Guest researchers	2024	1	2028	2
Newspaper commentaries (6)	2024	1	2028	2
PhD 1 - Relationship EU/EEA Law	2024	1	2026	4
Visiting professors (prof II)	2024	1	2028	2
Webinar series	2024	1	2028	2
Publications - senior staff (22)	2024	2	2028	2

Hovedaktivitet /Milepæl	Fra år	Kvartal	Til år	Kvartal
Pdoc 3 - Political Science	2024	3	2027	2
PhD 2 (UoB and UoS)	2024	3	2027	2
Publications - pdoc (9)	2024	4	2027	3
Pdoc 2 - Labour Law	2025	1	2027	4
Publications PhD (2)	2026	4	2027	2
Closing conference	2028	1	2028	1

Artikkel 6: Budsjett og finansiering

6.1 Kostnadsplan

6.1.1 Fordeling av prosjektkostnader på kostnadsart (i hele tusen kroner)

Prosjektet skal gjennomføres i henhold til følgende kostnadsplan:

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Sum
Personal- og indirekte kostnader	3.043	8.590	11.668	11.341	8.167	2.153	44.962
Innkjøp av FoU-tjenester	0	0	0	0	0	0	0
Utstyr	0	0	0	0	0	0	0
Andre driftskostnader	225	469	469	494	469	245	2.371
Totalsum	3.268	9.059	12.137	11.835	8.636	2.398	47.333

Endringer i kostnadsplanen krever godkjenning av Forskningsrådet. Forespørsel om endring skal sendes til Forskningsrådet via Mitt nettsted > Prosjektinfo/Rapporter > "Vise/endre prosjekt".

6.1.2 Fordeling av prosjektkostnader på kostnadssted (i hele tusen kroner)

Prosjektkostnadene skal fordeles på følgende kostnadssteder:

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Sum
Næringsliv	0	0	0	0	0	0	0
Instituttsektor	0	0	0	0	0	0	0
UoH-sektor	3.149	8.813	11.884	11.574	8.368	2.260	46.048
Andre sektorer	0	0	0	0	0	0	0
Utlandet	119	246	253	261	268	138	1.285
Totalsum	3.268	9.059	12.137	11.835	8.636	2.398	47.333

Endringer i fordelingen mellom de ulike kostnadsstedene krever godkjenning av Forskningsrådet. Forespørsel om endring skal sendes til Forskningsrådet via Mitt nettsted > Prosjektinfo/Rapporter > Vise/endre prosjekt.

6.1.3 Fordeling av kostnader pr. prosjektpartner pr. hovedaktivitet (i hele tusen kroner)

Prosjektet skal gjennomføres i henhold til følgende kostnader pr. prosjektpartner pr. hovedaktivitet:

Partner / Aktivitet	SUM	Sum
Universitetet i Bergen	34.410	34.410
Universitetet i Stavanger	4.798	4.798
Universitetet i Agder	5.470	5.470
Liechtenstein-Institut	1.285	1.285
Reykjavik University	1.370	1.370
Totalsum	47.333	47.333

Endringer i fordelingen mellom de ulike prosjektpartnerne eller hovedaktivitetene krever godkjenning av Forskningsrådet. Forespørsel om endring skal sendes til Forskningsrådet via Mitt nettsted > Prosjektinfo/Rapporter > "Vise/endre prosjekt".

6.2 Finansieringsplan (i hele tusen kroner)

Prosjektet skal gjennomføres i henhold til følgende finansieringsplan:

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Sum
Forskningsrådet	1.152	3.083	5.430	5.603	4.704	1.028	21.000
Egenfinansiering	2.116	5.976	6.707	6.232	3.932	1.370	26.333
Offentlig finansiering	0	0	0	0	0	0	0
Privat finansiering	0	0	0	0	0	0	0
Internasjonale midler	0	0	0	0	0	0	0
Totalsum	3.268	9.059	12.137	11.835	8.636	2.398	47.333

Endringer i finansieringsplanen kan kreve skriftlig godkjenning av Forskningsrådet og behandles som kontraktsendring jf. Generelle vilkår for FoU-prosjekter, punkt 15. Forespørsel om endring skal sendes til Forskningsrådet via Mitt nettsted > Prosjektinfo/Rapporter > Vise/endre prosjekt.

6.3 Spesifisering av Forskningsrådets bevilgning 2023 og tilsagn for kommende år

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Sum
Rundsum - statsforvaltningen	1.152.000	3.083.000	5.430.000	5.603.000	4.704.000	1.028.000	21.000.000
Totalsum	1.152.000	3.083.000	5.430.000	5.603.000	4.704.000	1.028.000	21.000.000

6.4 Utbetaling

Forskningsrådets bevilgning for første år og eventuelle tilsagn for etterfølgende år utbetales som angitt i denne avtalen og i Generelle vilkår for FoU-prosjekter.

Forskningsrådet utbetaler støtten automatisk hvert tertial hvis prosjektet er i samsvar med kontraktsfestet framdrifts- og finansieringsplan.

Artikkel 7: Rapportering

Følgende rapporter skal sendes til Forskningsrådet:

7.1 Framdriftsrapporter

Prosjektansvarlig skal levere framdriftsrapport når Forskningsrådet ber om det. Varsel om rapportering sendes ut ca. 1 måned før rapporteringsfrist.

Framdriftsrapporten skal sendes inn elektronisk via "Mitt Nettsted".
Se for øvrig Generelle vilkår for FoU-prosjekter, punkt 7.

7.2 Sluttrapport

Frist: **Én måned etter prosjektperiodens utløp**

Prosjektansvarlig skal sende inn sluttrapporten elektronisk via "Mitt Nettsted".
Se for øvrig Generelle vilkår for FoU-prosjekter, punkt 7.

7.3 Andre rapporter

Rapporter og publikasjoner som ikke omfattes av rapporteringsplikten, og som utarbeides på prosjektets eget initiativ, skal ikke sendes til Forskningsrådet med mindre annet er avtalt. Prosjektansvarlig forplikter seg til å arkivere alle fagrapporter og publikasjoner i minst ti år etter prosjektperiodens utløp. Prosjektansvarlig tildeler eventuelt rapportene og/eller publikasjonene ISBN-/ISSN-nummer og sørger for den pliktige avleveringen til Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana.

Artikkel 8: Andre spesielle kontraktvilkår og avvik fra Generelle vilkår for FoU-prosjekter

For dette prosjektet gjelder følgende spesielle vilkår:

Følgende personer inngår i dette prosjektet:

Antall	Stipend/Stilling
2	Doktorgrad
5	Gjesteforsker
3	Postdoktorstipendiat

Navn	Stipend/Stilling	Dato fra	Dato til	Land
NN Navn ikke registrert	Doktorgrad	01.01.2024	31.12.2026	Norge
NN Navn ikke registrert	Doktorgrad	01.07.2024	30.06.2027	Norge
NN Navn ikke registrert	Gjesteforsker	01.05.2025	31.05.2025	Norge
NN Navn ikke registrert	Gjesteforsker	01.10.2023	31.10.2023	Norge
NN Navn ikke registrert	Gjesteforsker	01.05.2027	31.05.2027	Norge
NN Navn ikke registrert	Gjesteforsker	01.05.2024	31.05.2024	Norge
NN Navn ikke registrert	Gjesteforsker	01.09.2026	30.09.2026	Norge
NN Navn ikke registrert	Postdoktorstipendiat	01.07.2024	30.06.2027	Norge
NN Navn ikke registrert	Postdoktorstipendiat	01.01.2025	31.12.2027	Norge
NN Navn ikke registrert	Postdoktorstipendiat	01.07.2023	30.06.2026	Norge

For stipendiatstillinger i prosjektet:

Når en stipendiat er ansatt, skal prosjektansvarlig sende bekreftelse med fullt navn, personnummer og tiltredelsesdato til Forskningsrådet enten ved framdriftsrapportering eller opprette en endringsmelding via Mitt nettsted. Tiltredelsen skal finne sted innen utløpet av avtalt budsjettår hvis ikke noe annet er skriftlig avtalt med Forskningsrådet.

Forskningsrådets bidrag per stipendiat følger standard satser og tildeles som en rundsumbevilgning per år for hele ansettelsesperioden. Rammen for prosjektet blir ikke oppjustert i løpet av prosjektperioden.

Prosjektansvarlig, eller en ev. samarbeidspartner, har arbeidsgiveransvar for stipendiaten og skal følge gjeldende regler og retningslinjer som arbeidsgiver. Alle endringer som har betydning for gjennomføring av prosjektet, skal meldes Forskningsrådet umiddelbart.

Dersom Forskningsrådet finner at den faglige framdriften for stipendiaten ikke er tilfredsstillende, skal dette tas opp med prosjektansvarlig, som plikter å iverksette mulige og rimelige tiltak som Forskningsrådet angir. Hvis prosjektansvarlig finner at det er forhold som tilsier at stipendiet bør stanses eller avvikles, skal dette tas opp med Forskningsrådet umiddelbart. Avvikling eller stansing av stipendiet forutsetter Forskningsrådets forutgående skriftlige samtykke.

For doktorgradsstipend:

Forskningsrådets bevilgning gis med forbehold om at stipendiaten tas opp på doktorgradsstudium før han/hun tiltrer stipendiatstillingen.

Den organiserte forskerutdanningen som Forskningsrådet finansierer, er normert til tre årsverk.

Prosjektansvarlig finansierer eventuelt pliktarbeid og disponerer arbeidskraften knyttet til dette.

For postdoktorstipend:

Ved tildeling av postdoktorstipend kan tiltredelse ikke skje før disputas er godkjent.

Vær oppmerksom på at «Forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat» ikke gir adgang til å forlenge postdoktorperioden med mer enn seks måneder utover det som framgår av tilsetningskontrakten. Dersom forlengelsen av stipendperioden forventes å bli mer enn seks måneder, som følge av utenlandsopphold og forlenget stipendperiode på bakgrunn av dette, må arbeidsgiver ta høyde for det i tilsetningskontrakten for postdoktorstipendiaten.

Krav om utviklingsplaner for postdoktorstipendiater:

Forskningsrådets bevilgning gis med forbehold om at disputasen til kandidaten er godkjent. Stipendet gis for en periode på 2–4 år. En kandidat kan ikke motta stipend for mer enn en periode. Prosjektansvarlig eller organisasjonen stipendiaten er tilknyttet skal lage en utviklingsplan for postdoktorstipendiaten for hele postdoktorperioden. Utviklingsplanen skal sendes til Forskningsrådet senest tre måneder etter at kandidaten er blitt ansatt, og den skal være signert av stipendiaten og den administrativt ansvarlige. Ordningen gjelder for alle postdoktorer tilsatt i prosjekter som har fått bevilgning fra og med utlysninger i 2017.

For gjesteforsker:

Stipendet gis til dekning av gjesteforskerens merutgifter.

Prosjektansvarlig har oppgaveplikt.

Krav om datahåndteringsplaner for prosjekter som håndterer data

For prosjekter som har søkt og fått bevilget midler fra 2018 og framover, skal det ha blitt utarbeidet en datahåndteringsplan i forbindelse med revidering av søknaden. Endelig datahåndteringsplan skal være på plass ved sluttrapportering.

Arkivering av forskningsgenererte data

Prosjektansvarlig skal sørge for at forskningsgenererte data/resultatdata fra prosjektet, og all nødvendig dokumentasjon for gjenbruk av dataene (metadata), blir lagret i en sikker arkivløsning. Overføringen skal skje så snart som mulig, og senest innen tre år etter at prosjektet er avsluttet.

Krav for medisinske og helsefaglige studier som involverer mennesker

For medisinske og helsefaglige studier som involverer mennesker stiller Forskningsrådet særskilte krav som gjelder utlysninger fra og med 2020. Kliniske intervensjonsstudier, observasjonsstudier, forebyggende og helsefremmende intervensjonsstudier, er omfattet. Kravene gjelder for prosjekter som krever forhåndsgodkjennelse av Regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forsknings-etikk (REK) og som er helt eller delvis finansiert av Forskningsrådet.

Studiene skal registreres i ett av følgende registre: ClinicalTrials.gov eller andre ICMJE-godkjente registre. Registreringen må skje i forkant av at første pasient/forsøksperson mottar første intervensjon i studien, eller så raskt som mulig etterpå. Informasjon om det valgte registeret, studiens

registreringsnummer og dato for registrering skal sendes Forskningsrådet via "Mitt Nettsted" snarest mulig etter at studien er registrert. Kravet gjelder også studier som har startet før Forskningsrådets finansiering. Studier som allerede har startet og ikke er registrert, skal etterregistreres så raskt som mulig. Dere må fortløpende (helst årlig) vurdere og etterregistrere alle relevante felt i det valgte registeret inntil studien er oppgjort og resultatene publisert eller gjort offentlig tilgjengelige. Dersom studien termineres før planlagt avslutning, må dere oppdatere registeret med opplysninger om dato for terminering og antall deltakere i studien på termineringstidspunktet.

I registreringen skal dere inkludere opplysninger om at studiet blir finansiert av Forskningsrådet, inkludert prosjektnummeret deres.

Alle studier som planlegger å inkludere pasienter/forsøkspersoner i Norge skal i tillegg være registrert i helsenorge.no/kliniske-studier.

Registreringsnummeret for studien skal inkluderes i alle publikasjoner fra studien og skal angis i artikkelens sammendrag/abstract.

Besøk Forskningsrådets nettsider for å se de komplette retningslinjene for dette. De inneholder også anbefalinger knyttet til registerinformasjon, omtale av kostnader i forbindelse med registrering, rapportering og Forskningsrådets monitorering.

Prosjekter med relevans for Svalbard:

Prosjektansvarlig skal registrere prosjektet og holde informasjonen oppdatert i databasen **Research in Svalbard** (RiS). Spørsmål om databasen rettes til sekretariatet i **Svalbard Science Forum** ssf@rcn.no.

Formidling og publisering:

Program for velferd, arbeidsliv og migrasjon er et handlingsrettet program som stiller krav om å gjøre resultatene fra forskningen tilgjengelig. Porteføljestyret forventer at forskningsprosjektene definerer aktuelle målgrupper og har en plan for formidling. I de årlige framdriftsrapportene skal prosjektet rapportere om status i henhold til planene og gjennomføringen av formidlingsaktivitetene. Prosjektet må også ha ambisjoner og planer om ulike former for vitenskapelig publisering (herunder refereedidsskrifter og bøker).

Prosjektet skal etablere en egen hjemmeside med lenke til Forskningsrådets nettside.

Denne kontrakten er godkjent og ekspedert elektronisk.

For Norges forskningsråd

Oslo, 18.04.2023

Avdelingsdirektør

For prosjektansvarlig:

Eivind W. Heitmann

Vedlegg:

- **Generelle vilkår for FoU-prosjekter** (gjeldende ved mottatt søknad: 21.09.2022)
- **Prosjektbeskrivelse**
- **Kopi av inngåtte samarbeidsavtaler**

Application for a Research Centre on EEA Law: Understanding EEA Law as an integral part of Norwegian Law

Relevance to the call

The **Centre on the Europeanisation of Norwegian Law (CENTENOL)** will meet the need to generate new knowledge about the impact of European Economic Area (EEA) law on Norwegian law and public administration. CENTENOL will challenge and expand the current knowledge base through research, communication, teaching and network activities, enabling Norwegian lawyers and public officials to better understand EEA law and its implications for Norwegian law and administration.

The EEA Agreement is without comparison the largest and most far-reaching international agreement Norway has entered into. Its impact on Norwegian law is great in both depth and breadth. However, as stated in the Call, legal research in Norway has not sufficiently accounted for the impact of EEA law on conditions in Norway and how EEA law is incorporated into Norwegian law. The societal challenges exposed by the wrongful implementation and/or application of EEA law by national authorities are self-evident, as clearly illustrated by the NAV case. As concluded by the public enquiry which followed, the NAV case grew from “blindspots” – from a lack of awareness of the potential and/or actual effects that EEA law had in the field. In order to prevent such blindspots from arising again, we need to ensure that the lawyers we educate today – and continue to educate post-graduation – have the legal knowledge and maturity to identify and deal with them.

CENTENOL will take a leading role in addressing this challenge. The Centre will contribute to closing existing knowledge gaps through a joint research effort building on the strong competence at the University of Bergen and at our partner institutions. CENTENOL will function as a hub for research on the impact of European law on national law, enabling major leaps in the Norwegian legal community’s knowledge and understanding of EEA law and its relevance for Norwegian law. The Centre’s activities and publications will also provide the foundations for a more fully integrated approach to the teaching of EEA law throughout the curriculum at the Norwegian universities, further consolidating the knowledge base - including problem solving skills - on how Norwegian law is impacted by EEA law, which administrative bodies and the Norwegian society at large will benefit from.

CENTENOL will have a specific focus on EEA free movement law. Out of the four fundamental EEA freedoms, the free movement of persons is the one where the relationship between EEA law and EU law is most complicated. By conducting in-depth studies of how this area of EEA law impacts on specific fields of Norwegian law, the aim is to provide a solid understanding of the challenges brought about by EEA law “on the ground”. In line with the priority set out in the Call, *social security law* will be one of the selected areas, together with two other closely related branches of national law – namely *immigration law* and *labour law*, which both seem particularly well-suited to complement the picture. This research will not only be valuable in itself, but also generate material for analyses related to further, underlying questions about how EEA law impacts on Norwegian law more generally, and the limits EEA law sets for Norwegian law and public administration.

The Centre will be based at the *University of Bergen’s (UIB) Faculty of Law*, connected to the Faculty’s established Research Group for European law (BERG), which has the necessary capacity and experience required to establish and effectively run a research centre of this magnitude and scope. The establishment of a dedicated research centre will be part of the Faculty’s efforts to develop a robust research and teaching environment on the Europeanisation of Norwegian law, thereby contributing to the Call’s overriding goal to strengthen legal research in Norway. CENTENOL will pursue formalised cooperative ventures with other research groups and institutions both nationally and internationally to this end. The *University of Agder (UiA)* and the *University of Stavanger (UiS)* will act as national partners, whilst CENTENOL’s international cooperation will focus particularly on collaboration with EEA legal and political science scholars from the two other EEA EFTA States – the *University of Reykjavik* in Iceland (UR), and the *Liechtenstein Institut* in

Liechtenstein (LI). In the event of a second research centre being established as a result of this Call, CENTENOL also envisages cooperating closely with it, for example through joint events and publications.

CENTENOL's activities will have a clear link to legal education in two ways. Firstly, by directly contributing to ongoing efforts to increase the level of integration of EEA law aspects in all relevant subjects on the curriculum currently offered on the Master's Programme in Law at UiB as well as on the Bachelor's Programme in Law at UiS. Secondly, CENTENOL's research results into how EEA free movement law impacts on Norwegian national law, and indirectly on the national laws of the two other EEA EFTA states, will be transferable to teaching on several of the core courses forming part of UiB's planned Master's Programme in EU and EEA Law (LLM), which is due to start up in Autumn 2023. The Centre will also produce teaching materials specifically designed for current and future law programmes offered by legal education providers in Norway.

In addition to scientific dissemination and its contributions to legal education, the Centre will focus on both general and user-oriented dissemination for the benefit of both the Norwegian legal community and Norwegian society as a whole. Through its many planned activities and publications, CENTENOL will contribute to building a more solid knowledge base on how EEA free movement rights and duties impact on various fields of Norwegian law. The Centre will be well-placed to generate new knowledge on the impact of EEA law on Norwegian law – both in the specific branches of law studied, and beyond.

1. Excellence

1.1 State of the art, knowledge needs and objectives

Existing legal research on the Europeanisation of Norwegian law has mostly focused on the general rules and principles of EEA law (e.g. Arnesen 1997, Franklin 2018), as opposed to the impact of these “on the ground”, within various and/or specific areas of national law. As demonstrated by the case concerning the Norwegian Labour and Welfare Administration's misinterpretation of the EU/EEA Social Security Regulation (the NAV case), the research done on the general rules and principles of EEA law is of limited use to administrative authorities and other practitioners when not supplemented by research into their interaction with concrete Norwegian rules. Although such research into the relationship between EEA law and Norwegian law does exist with regard to some areas (see e.g. Eriksen & Fredriksen 2019), in many areas of public administrative law there is simply no legal research upon which Norwegian authorities can rely on in order to ascertain whether relevant EEA obligations are correctly understood, implemented and applied in practice.

As to the *international state-of-the-art*, there is for rather obvious reasons hardly any research by researchers from outside Norway on the impact of EEA law on conditions in Norway and how EEA law is incorporated into Norwegian law. Furthermore, the very small size of the EFTA-pillar of the EEA has resulted in limited interest from EU law scholars regarding EEA-specific matters. The fact that Norway's only remaining partners in the EFTA-pillar of the EEA are Iceland and Liechtenstein, whose legal research communities – whilst highly competent – understandably are rather small, explains why much of the responsibility for research on EEA law must fall on Norwegian universities. Nevertheless, EU law scholars have conducted a great deal of research on the interaction between EU law and national law. There is also quite a lot of research on the impact of various parts of EU law on various parts of national law of one or more member states (e.g. Jans, Macrory & Moreno Molina 2013).

Two of CENTENOL's partner institutions (LI and UiA) have also been engaged in social and political science research on the EEA more generally. Although the main scientific thrust of the analyses conducted at CENTENOL will be driven by legal research, bringing an interdisciplinary dimension into the Centre's activities will in itself contribute to creating new knowledge and understanding of how EEA law impacts in various areas of Norwegian public administrative law. From a political science perspective, it is common ground that European integration has woven EU institutions and their policy processes into the political, administrative and judicial life of European nation-states. Political science literature shows that different forms of integration contribute to differentiated institutional architectures and varieties of policy adaptation in associated third countries (see e.g. Leruth, Gänzle & Trondal 2022). However, whereas EU membership grants the Member States access to the Union's decision-making processes, associated membership offers only

partial access. Despite the deep administrative integration within the EEA, the EEA EFTA States are not fully integrated into the Union's cycle of decision-making. Although there exists a lot of literature on the effect of EU institutions on national policy enforcement (policy downloading) within the EU member states, such research is scarce and incomplete when it comes to the EFTA-pillar of the EEA. Furthermore, the vast literature on how administrative integration creates access points for third countries to influence EU policies (policy uploading) does not address the particular situation of EEA EFTA States as closely integrated "quasi members" of the Union. One of CENTENOL's ambitions is therefore to understand which "room for manoeuvre" government institutions have within the constraints of national and EEA rules, which dilemmas they face when practicing multi-level legal frameworks, and how they solve and cope with such dilemmas. As such, CENTENOL will contribute to a much-needed *law-in-context* approach to the EEA.

The EU is a highly regulated and fully fledged political system, which is also reflected in its deep relations with third countries such as the EEA EFTA States. To capture third countries' action space within such a legally regulated context, it is necessary to make a distinction between "wriggle-room" and "autonomy", with the former designed to capture the specific aspect of EU-third country legally regulated relationships. CENTENOL will examine whether the EEA Agreement is a legally regulated straitjacket, or whether there is leverage for the EEA EFTA States within this arrangement. Wriggle-room thus relates to the scope of influence that Norway has within the set of legal and institutional arrangements that mark Norway's formal affiliations with the EU. Secondly, and what is far less discussed in the literature, is what form and scope of autonomy a third country has under conditions of legally regulated albeit highly asymmetrical relations? We understand autonomy as a far broader term than wriggle-room because it refers – in this case – to Norway's will and ability to stake out its own policies, which includes how it manages to navigate constraints embedded in the legal arrangement.

As described in further detail below, all four of CENTENOL's Work Packages (WPs) are founded on hypotheses and research questions specifically designed to focus on issues so far overlooked or underdeveloped in existing research. WP1 on social security law aims to complement concurrently ongoing research projects by addressing other benefits than those at the centre of the NAV case, such as pensions and benefits in kind. WP2 on immigration law will break new ground through its focus on the dynamic development and impact of EU Citizenship in the field. WP3 on labour law will address free movement of workers in light of the EU's so-called Social Pillar and recent case-law on the balancing of free movement and social rights, with an emphasis on the underdeveloped EEA-peculiarities in this field. Finally, WP4, with its emphasis on how EEA law - which is ever-changing, both materially and structurally - interacts with Norwegian law more generally, will complement existing research on fundamental questions regarding the implementation of EEA law in Norway.

The connecting factor between WP1-4 is that the relevant EEA rules all concern *the free movement of (natural) persons*. This concentration on one of the four freedoms of the EU/EEA internal market is essential for the required thoroughness of the research into EEA law. Out of the four fundamental EEA freedoms, the free movement of persons is the one where the relationship between EEA law and EU law is most complicated and thus ripe for in-depth research. The main reason for this is the fact that the EEA Agreement lacks any parallels to the provisions on *Union citizenship* now found in the EU treaties, but nevertheless includes much (but not all) of the EU legislation that implements the free movement of all Union citizens, including the 2004 Citizenship Directive.

To fill the voids as described above, CENTENOL's primary objective will be to generate new knowledge and strengthen legal research and teaching on the content, impact and integration of EEA free movement law both generally and more specifically in relation to various fields of Norwegian national law. This objective will be achieved by:

1. Increasing research output on legal issues concerning the Europeanisation of Norwegian law – both generally, and more specifically in the areas of social security law, immigration law and employment/labour law – through recruitment to junior and/or senior research fellowships, and national

- and international cooperative research efforts with the Centre's partner institutions consisting of a series of network seminars and publications, connected to its four Work Packages.
2. Building an open access knowledge base from the individual and collective research efforts connected to the Centre, for the benefit and use of Norwegian public administrative authorities and society at large.
 3. Contributing to ongoing efforts at the Centre's Norwegian partners to build expertise and further integrate EEA law issues into the main curriculum of legal studies through teaching exchanges, seminars and publications aimed at highlighting the impact of EEA law in specific areas of the law.

1.2 Research questions and hypotheses, theoretical approach and methodology

1.2.1 Overarching research question and hypotheses

The overarching research question to be addressed is quite simply: What is it about the nature of the EEA and EEA law that makes it difficult for Norwegian lawyers to fully understand the implications of EEA free movement law for Norwegian law and public administration? As a natural follow-up, the research carried out at CENTENOL will address how Norwegian law can adapt better to the obligations flowing from EEA law.

Based upon the experiences of particularly the NAV case, one hypothesis is that there are methodological differences between EEA law and Norwegian law that need to be mapped, analysed and then explained to practitioners unfamiliar with the methodology of EEA law and its divergences from traditional Norwegian legal methodology.

A further (albeit related) hypothesis is whether – and if so, to what extent – the full impact of the Court of Justice of the European Union's (CJEU) ever-increasing reliance on interpretations of (especially EEA-relevant) EU law in the light of the objective of securing an "ever closer Union of the peoples of Europe", has remained veiled by the simple fact that Norway is not a full member of the EU. An in-depth analysis of the relationship between EU and EEA law on the free movement of citizens is a perfect case for a test of this hypothesis.

Further still, it ought to be researched whether the EEA-specific requirements as to the implementation of EEA regulations into national law causes specific problems for the dualist EFTA States Iceland and Norway, as opposed to the monist EFTA State Liechtenstein (and the EU Member States). A comparative analysis of the implementation of EEA regulations in Iceland, Norway and Liechtenstein is required to test this hypothesis, with concrete examples from selected regulations.

1.2.2 Theoretical approach and methodologies

The legal research to be carried out at CENTENOL will primarily be based on doctrinal legal method, supplemented by comparative perspectives from Iceland and Liechtenstein as Norway's only remaining partners in the EFTA-pillar of the EEA. For the results to be of practical value, the legal method will be complemented by in-depth social scientific studies of how EEA law impacts on the specific fields of Norwegian social security, immigration and labour law. Social scientists affiliated to the Centre will carry out questionnaire surveys amongst government officials practicing in the relevant fields, followed by in-depth interviews with a selection of the survey respondents, and finally analysing relevant policy documents to shed light on the national context as well as practice and administrative integration of EEA law. Without a solid understanding of the challenges brought about by EEA law "on the ground", the basis for scientific analyses related to the general question of how Norway can adapt better to the obligations flowing from the EEA will be lacking. The next step will be to integrate the results of the comparative and social science research into the legal research by way of the law-in-context method, supplemented by reform-oriented perspectives (legal reform research, see below).

Classical, doctrinal legal method is a two-part process, firstly involving the identification and compilation of the relevant sources of law, and secondly the interpretation and analysis of these sources from an internal,

system-oriented perspective in order to clarify the state of the law (Jacobsen 2019, with further references). Although appropriate to describe the doctrinal legal research to be pursued at CENTENOL, this general notion of doctrinal legal method conceals considerable methodological differences between Norwegian law on the one hand and EU and EEA law on the other. Whereas generally acknowledged as distinct, the exact differences between Norwegian legal methodology and the methodology of EU and EEA law remains a matter of debate within the Norwegian legal community (e.g. Blandhol 2005; Franklin 2013; Arnesen and Stenvik 2015; Skoghøy 2018; Bergo 2022; Fredriksen and Mathisen 2022). Indeed, as mentioned above, one of the hypotheses that CENTENOL will look to answer is whether these methodological differences might explain why Norwegian lawyers struggle with the impact of EEA law within the Norwegian legal order. The methodological challenges are intensified by the obligation that flows from the principle of loyal cooperation enshrined in Article 3 EEA to interpret national law in line with EEA law obligations, as the exact scope and impact of this obligation on national legal method remains unclear (Franklin 2019; Arnesen *et al* 2022; Fredriksen and Mathisen 2022). Thus, the legal research at CENTENOL cannot, and will not, simply apply doctrinal legal method, but problematize, analyse, and help better understand this method (or rather: these methods). Indeed, scrutinizing the methodological dimension of the impact of EEA law on Norwegian law lies at the heart of CENTENOL.

The doctrinal legal method(s) will be complemented by comparative legal analyses. Whilst undoubtedly capable of both refreshing and enriching the study of one's native law (Zweigert & Kötz, 1998), comparative legal analysis is methodologically challenging as it involves the examination of legal rules that are foreign to the legal researcher (van Hoecke, 2015). At CENTENOL, however, such potential pitfalls are avoided by the participation of partners from Iceland and Liechtenstein, who will be responsible for the analyses related to Icelandic and Liechtenstein law. The comparative analyses will be based on the functional method of comparative legal research, to make sure that the rules compared are indeed comparable. This entails cutting the solutions one finds in the various EEA EFTA states loose from their conceptual context and stripping them of their national doctrinal overtones, so that they may be seen purely in the light of their functions. The functional approach will encompass both critical and substantive macro- and microcomparative analyses (i.e. focusing on variances in national legal method and procedures, as well as on specific individual problems and their solutions), with a view to enhancing our understanding of EEA law and its interaction with the national legal systems of the EEA EFTA states, and further informing legal reform research in Norway.

This interdisciplinary legal and political science methodology will allow for the inclusion of reform-oriented perspectives, with the aim to develop concrete proposals for improvement of the reception of EEA law in the Norwegian legal order – not only with regard to institutional arrangements, but also with regard to the law itself (following Jacobsen's plea for proper legal reform research, as opposed to mere "legal politics", see Jacobsen 2022).

1.2.3 Main research tasks and Work Packages

CENTENOL's research activities will be organised in four interconnected work packages, all designed to achieve the Centre's abovementioned primary and secondary objectives:

WP1 Social Security law – Manager: Professor Halvard Haukeland Fredriksen

Social security law is an area where the interaction between EEA and Norwegian law is particularly complex, and research into these complexities will be both valuable in itself and as material for the analysis of the overarching research question and hypotheses. Regulation No 883/2004 on social security law is only meant to coordinate (not harmonise) the existing social security law of the 30 EEA states, something which gives rise to a complex relationship with the general principles of free movement of persons under EEA law (e.g. Bekkedal 2020). Furthermore, the fact that the EEA rules in this field are given in the form of Regulations, with the resulting obligation on the Norwegian legislator to implement them "as such" (Art. 7 EEA), makes social security law a fruitful source for examples of more general interest (NOU 2021:8, chapters 14 and 15). The trend in EEA-relevant EU law is decisively towards using Regulations as the preferred

legislative act, and the EEA-specific consequences of this for Norwegian authorities has thus far not received the attention it deserves.

WP1 will build on already ongoing research projects on EEA law consequences for Norwegian social security law, in particular the project *Internasjonal trygderett (International Social Security Law)*,¹ headed up jointly by the Law Faculties at the Universities of Bergen, Oslo (UiO) and Tromsø (UiT), as well as the UiO-based project *Welfare across borders: solidarity, equality and free movement (LEVEL)*.² Both of these projects are expected to generate new insights into the relationship between EEA law and Norwegian social security law. Still, as demonstrated for example by the overview provided by the Law Commission tasked with mapping out Norway's EEA law obligations in the field of social security (*Trygdekoordineringsutvalget*), the number of topical research questions in this field greatly outnumber the capacity of the two said projects.³ In addition, both projects must be presumed to generate new questions that will be further elaborated under WP1 of the proposed project. WP1 will therefore contribute to deepening the emerging research environment in this field, whilst also broadening it to secure a plurality of researchers and perspectives on the impact of EEA law on Norwegian social security law. The specific nature of this field of law also makes it very apt for a comparative analyses, which will be undertaken with our international partners in Iceland and Liechtenstein. Comparisons with these two countries will bring different perspectives to the table – whilst the Icelandic and Norwegian legal systems, cultures and approaches to social security issues share many of the same Nordic characteristics, Liechtenstein is a civil law system strongly influenced by German, Austrian and Swiss law, and with a monistic approach to the relationship between national and international law.

Given the existence of the two abovementioned projects, most of the research under WP1 will be conducted by senior researchers with the competence, experience and know-how needed to assess, build on and supplement the research already being produced. Emphasis will be placed on examining the relationship between the general right to free movement under EEA law and the coordination of national law under the 2004 Social Security Regulation, on the relationship between the Regulation and the 2004 Citizenship Directive (thereby linking WP1 and WP2), on the problems caused by the fact that the current Norwegian National Insurance Act (*Folketrygdloven*) is structured differently than the Regulation (so that one benefit under the Act might include several different benefits from the perspective of the Regulation), and more generally on the “EEA compatibility” of the Act. Case-studies will include benefits not already covered by the ongoing projects, with benefits in kind and pensions as two of the candidates. This will be complemented with social science studies of how relevant actors perceive their national “room of manoeuvre” – which include both their wriggle-room and autonomy (see above). As specified above, this research will be conducted by way of surveys and interviews of relevant government officials

¹ *Internasjonal trygderett* (International Social Security Law), <https://uit.no/project/trygd>

² <https://www.jus.uio.no/ifp/english/research/projects/level/index.html>.

³ NOU 2021:8.

WP1	<i>Senior staff</i> Prof. Halvard Haukeland Fredriksen (UiB), Prof. Margrét Einarsdóttir (RU), Prof. Jarle Trondal (UiA), Assoc. Prof. Anne Elisabeth Stie (UiA), Dr. Georges Baur (Li)	<i>Post doctor (UoB)</i> The impact of EEA free movement on Norwegian security law – benefits in kind and pensions	<i>Master students (UiB)</i>
Scientific publications in Lov og rett European Journal of Social Law Tidsskrift for erstatningsrett, forsikringsrett og trygderett Tidsskrift for Rettsvitenskap	Fredriksen & Franklin (2024): <i>The NAV cases</i> Fredriksen (2025): <i>Methodological and structural problems related to EEA law compatibility of the Social Security Act</i> Baur (2025): <i>Social security and trans border workers</i> Trondal & Stie (social science/law, 2025): <i>National bureaucracies with two “hats”: How executive institutions govern under competing legal frameworks.</i> Einarsdóttir (2026): <i>Comparative analysis of the Norwegian and the Icelandic systems in the field of social security law, from the viewpoint of EEA law.</i> Contribution to WP4 anthology (2028): <i>Research and teaching handbook on the Europeanization of Norwegian Law</i>	EEA law requirements to benefits in kind under the Social Security Act (2024) EEA law requirements to pensions under the Social Security Act (2025) The case for reform of the Norwegian Social Security act (2026)	Thesis (2026) Thesis (2026)
Education	LLM/producing teaching material/EEA-law aspects in Master’s (UiB) and Bachelor’s program (UiS)	Co-supervising PhD/supervising master	Teaching assistance
Network seminars	<ul style="list-style-type: none"> • UiB 2023: Kick off Conference • RU 2025: The impact of EEA free movement law on national social security law (in collaboration with Jean Monnet Centre of Excellence UiA) • UiB 2028: Closing conference 		

WP2 Immigration law – Manager: Professor Christian Franklin

WP2 will focus on legal issues concerning the impact of the concept and rules related to EU Citizenship, which continue to dominate the political and judicial agendas in both the EEA/EFTA institutions and in Norway today. The EEA Agreement is an international agreement primarily designed to foster economic cooperation. Yet developments under EU law, borne mainly of the extension of free movement rights to all (including non-economically active) EU citizens, poses significant challenges to this perception. Led by both the ESA and EFTA Court, Norwegian authorities are placed under increasing scrutiny and calls to adapt national immigration rules and practices to conform to standards not formally required by the terms of the Main Part of the EEA Agreement itself. The main reason for this being the decision to add the 2004 Citizenship Directive to the EEA Agreement.

The main hypothesis under WP2 is whether – and if so how, and on what legal basis – EEA law may require Norwegian national immigration law to adapt to legal and political standards flowing from EU citizenship? This hypothesis gives rise to a broad range of more specific issues on how EU/EEA free movement rights impact on Norwegian immigration law and practice, and particularly the various requirements set out in the Norwegian Immigration Act and related regulations, including conditions for family reunification of third country nationals where Norwegian citizens return from stays in other EEA states, and the “genuine stay” requirement; conditions for establishing an abuse of rights of free movement (marriages of convenience etc.); access to tax deduction and residence cards for EEA nationals and EEA/third country national family members moving to Norway; conditions for deportation and/or return bans for EEA nationals who have committed minor criminal offences whilst in Norway; and requirements for health insurance during stays in Norway, and the risks this most cover.

Several of these questions have been touched upon at EU/EEA/EFTA level, both by the ESA, the EFTA Court and the CJEU. Excepting the issue concerning expulsion and bans, which have on a few occasions come before the Norwegian Supreme Court, most of the questions remain largely unresolved at national level by the courts. Regarding international research, academic contributions to date have been largely limited so far to specific EEA law impacts of the development of citizenship – with little regard for how this affects national law in the EU/EEA states (Burke & Hannesson 2015; Franklin 2017; Franklin and Fredriksen 2022). Notwithstanding general commentaries on the Norwegian Immigration Act (Einarsen 2008; Vevstad 2010), where the impact of the EEA rules on free movement of workers and services are discussed, Norwegian

academic literature devoted to the impact of EU Citizenship on Norwegian law and administrative practices is even more sparse.

Empirical and statistical data also seems sorely lacking on exactly how current Norwegian administrative practices facilitate free movement of EEA nationals to Norway. An empirical study of how the Norwegian central administration practices EEA law with regards to e.g. applications for residence permits and tax reduction cards will therefore be conducted by the UiA post-doctoral fellow, in collaboration with UiA senior researchers. The study will apply a newly established coordinated panel infrastructure (KODEM) for this task. The infrastructure is a collaborative data infrastructure in social sciences, administrated by DIGSCORE at UiB, and will allow lessons to be learned on administrative practices from which significant efficiency gains may potentially be made.

WP2	Senior staff	PhD (UiB)	Master students (UiB)
Scientific publications in Lov og Rett Maastricht Journal of European and Comparative Law Nordic Journal of European Law Norsk statsvitenskapelig tidsskrift	Prof. Christian Franklin (UiB), Prof. Gunnar Thor Petursson (RU), Prof. Jarle Trondal (UiA), Assoc. Prof Anne Elisabeth Stie (UiA), Dr. Christian Frommelt (Li) Franklin (2024): <i>The understanding and reception of Citizenship Directive conditions for expulsion of EEA citizens under Norwegian law</i> Trondal & Stie (2025): <i>Facilitating Free Movement - Empirical study of how the Norwegian central administration practices EEA law</i> Frommelt (2026): <i>Differences in the legal and political approach to free movement in the EEA EFTA and the EU states – Do they really matter?</i> Petursson (2026): <i>Methodological challenges and impact of the EU Charter of Fundamental Rights in EU and EEA law</i> Contribution to WP4 anthology (2028) <i>Research and teaching handbook on the Europeanization of Norwegian Law</i>	PhD thesis (2026): The relationship between EU and EEA law on the free movement of citizens	Thesis (2025) Thesis (2027)
Education	LLM/producing teaching material/EEA-law aspects in Master's (UiB) and Bachelor's program (UiS)	Supervising master	Teaching assistance
Network seminars	<ul style="list-style-type: none"> • UiB 2023: Kick off conference • Lichtenstein 2026: The impact of EU Citizenship in the EFTA States – Comparative Legal & Social Scientific Perspectives • UiB 2028: Closing conference 		

WP3 Labour law – Manager: Associate Professor Melanie Regine Hack

The focus of WP3 is on analysing the recent revival of the EU's social *acquis* and its role for EU/EEA labour law in a cross-border dimension. Special attention will be given to the impact and role of the European Pillar of Social Rights (ESPR), its relation to the EU Charter of Fundamental Rights and the European Charter of Social Rights of the Council of Europe (RESC – on the latter's interaction with EPSR, see e.g. DeSchutter 2018). The question of how to solve the tensions between economic and social rights has been on the agenda of legal researchers at least since the CJEU's 2005 rulings in *Viking Line* and *Laval*, with the rulings of the EFTA Court, the Supreme Court of Norway and ultimately the European Court of Human Rights (ECtHR) in the *Holship*-saga recent reminders of its lasting topicality (Evju 2014; Østerud 2017). In recent years, the EU legislature (the Council and the European Parliament), the European Commission and a number of EU agencies have been rather active in the balancing of free movement and the protection of social rights. The result is a growing number of EU legislative acts – primarily directives – which are then supplemented by an even faster growing volume of soft-law instruments. The complexity of the legal situation is enhanced by the fact that the various directives are not always well-adjusted to each other, or to existing case-law of the CJEU on the right to free movement and social rights. These developments, and their impact on Norwegian labour law, have hitherto not been given enough attention from legal researchers in Norway.

In line with CENTENOL's overarching ambitions, WP3 will map out and analyse EEA free movement law in light of the Social Pillar of the EU, with a view to clarifying its potential and actual impact upon Norwegian labour law. The aim is not only to clarify the legal obligations to the benefit of practitioners in the field, but

also to develop concrete proposals for how the national legislature can better handle the impact of EEA free movement law on Norwegian labour law.

WP3 will complement research under the *Life and Work in Balance: Legal responses to working life in times of change and crisis* (LaW-BALANCE) project, funded by the Norwegian Research Council (NRC). Synergies are particularly to be expected with regard to the cross-border dimension of remote-work, which is to be analysed under LaW-BALANCE. The rise of remote-work gives entails specific problems in cross-border situations, not least as regards the social security implications of such work (thereby also linking with WP1).

WP3	Senior staff Assoc. Prof. Melanie Regine Hack (UiB), Prof. Gunnar Thor Petursson (RU), Dr. Georges Baur (Li)	Post doctor (UiB) Evolution and revival of the EU's social acquis - Cross-border dimensions and impact on the EEA agreement	Master students (UiB)
Scientific publications in European Labour Law (Sage Publ.)	Hack & Petursson (2025): <i>Fundamental social rights as interpreted by the CJEU and the role for EEA law, with special focus on the impact of soft law</i> Baur (2026): <i>(Ab-)Use of posted workers legislation in the EEA (for economic purposes), i.e. to achieve a restriction to free movement outside the protection of workers' rights</i> Contribution to WP4 anthology (2028) <i>Research and teaching handbook on the Europeanization of Norwegian Law</i>	Social Rights as fundamental rights - Disentangling a complex legal framework (2025) Constitutionalized social rights in cross- border dimensions: impact on EEA labour law (2026) Impact of the abovementioned on Norwegian labour law (2027)	Thesis (2026) Thesis (2027)
Education	LLM/producing teaching material/EEA-law aspects in Master's (UiB) and Bachelor's program (UiS)	Co-supervising PhD/supervising master	Teaching assistance
Network seminars	<ul style="list-style-type: none"> • UiB 2023: Kick off conference • UiB 2028: Closing conference 		

WP4 Europeanisation of Norwegian law – Impact, Incorporation and Implementation - Manager: Associate Professor Ingrid Barlund

CENTENOL's research on the implementation and impact of EEA free movement law in the fields of Norwegian social security, immigration and labour law will generate new knowledge of both practical import and theoretical interest related to these particular areas of the law. Additionally, however, it will also raise many issues concerning the interaction between EEA and Norwegian law more generally – issues relevant to any field of Norwegian (public) law affected in some way or other by EEA law. In order to ensure that such universal legal issues are adequately identified and addressed, for the benefit of lawyers and academics working in any area of Norwegian public administrative law affected by EEA law, CENTENOL will therefore pursue a fourth Work Package focusing more generally on the Europeanisation of Norwegian administrative law, building on the work done under WP1-3. Whereas the three first packages provide more of a rights perspective of persons moving within the internal market, WP4 thus provides a broader systemic perspective, drawing on the findings of WP1-3.

The Manager of WP4 will be Associate Professor Ingrid Barlund. Her experience with the impact of EEA law in other fields of Norwegian law (competition law, financial markets law etc.) makes her very well qualified to chair a WP on more general questions related to the impact of EEA law. As WP4 will wrap up the project, the three other WP Managers will also participate actively in bringing together insights gained into this WP and assist Barlund to this end.

Other senior researchers from UiB, the Centre's Norwegian partner institutions and from other Norwegian law faculties will also contribute to the two Network Seminars to be held at UiS (2027) and UiB (2028), and to the anthology on how EEA law impacts on other public administrative fields, including e.g. criminal law, public administrative law, energy law, human rights, etc.

Key questions to be addressed under WP4 include: The implementation into Norwegian law of a growing number of legal acts enacted by the Commission ("Level 2 Acts"), in particular in situations where those acts supplement legal acts enacted by the Council and the European Parliament ("Level 1 Acts") that have already been implemented into Norwegian law at statutory level (as opposed to merely through regulations); the impact within the Norwegian legal and administrative order of the growing volume of soft law

(non-binding instruments) from the European Commission and/or EU agencies (see e.g. Senden 2004); the challenges for Norwegian law and administrative authorities brought about by the “agencification” of EEA law (Craig 2018).

Senior researchers from UiA will contribute under WP4 with a social scientific analysis comparing how the three legal fields (social security, immigration and labour law) are practiced, and what the potential differences between them in form and scope for action can tell us about the conditions for Norway’s ability to stake out its own policy. This study will also examine the role of regulatory bodies (such as agencies) across levels of governance in the regulation and practicing of EU hard law. Senior researchers from UR and LI will also contribute under WP4, with comparative insights into the Europeanisation of Icelandic and Liechtensteiner law (and for Liechtenstein, also administrative practice), and EEA law’s impact on public administrative law and constitutional challenges in both countries.

WP4	Senior staff Assoc. Prof. Ingrid Barlund (UiB), Prof. Halvard Haukeland Fredriksen (UiB), Prof. Christian Franklin (UiB), Assoc. Prof. Melanie Regine Hack (UiB), Assoc. Prof. Ola Johan Settem (UiS), Prof. Jarle Trondal (UiA), Assoc. Prof. Anne Elisabeth Stie (UiA), Dr. Christian Frommelt (Li), Dr. Georges Baur (Li), Prof. Gunnar Thor Petursson (RU), Prof. Margrét Einarsdóttir (RU)	Post doctor (UiA) Political science postdoctoral project on the Europeanization of Norwegian administrative law	Master students (UiB)
Scientific publications in Lov og rett Common Market Law Review European Law Review Tidsskrift for Rettsvitenskap	Barlund (2025): <i>The impact of soft law instruments and EEA-law consequences of the agencyfication of the EU's regulation of the internal market</i> Hack (2026): <i>The impact of the general right to free movement and fundamental social rights upon EEA labour and welfare law, with emphasis on the implications for Norwegian labour law.</i> Settem (2026): <i>The impact of the EU Charter of Fundamental Rights within the Norwegian legal order</i> Franklin (2027): <i>The implementation of EEA law in the field of Norwegian immigration law - Methodological challenges and lessons to be learnt</i> Fredriksen (2027): <i>Giving effect to EEA law within the Norwegian legal order – proposals for reform</i> Frommelt (2027): <i>How does Liechtenstein administrate its EEA membership? Experiences of a very small state</i> Trondal & Stie (2027): <i>Multilevel administrative integration and the implication for Norwegian administrative order.</i> Einarsdóttir (2027): <i>Legal issues related to the Incorporation of EEA acts under Icelandic national law.</i> Petursson (2027): <i>“Agencification” and two-pillar issues under the EEA legal order – Icelandic constitutional challenges.</i> Frommelt & Baur (2028): <i>Europeanisation of Liechtenstein law and administrative practice</i> Anthology project (2028) <i>Research and teaching handbook on the Europeanization of Norwegian Law</i>	Deep administrative integration and consequences for administrative sovereignty (2026) Europeanization of Norwegian administrative law and consequences for domestic democratic governance (2027)	Thesis (2024) Thesis (2028)
Education	LLM/producing teaching material/EEA-law aspects in Master’s (UiB) and Bachelor’s program (UiS)	Co-supervising PhD, supervising master	Teaching assistance
Network seminars	<ul style="list-style-type: none"> • UiB 2023: Kick off conference • UiS 2027: The Europeanization of Norwegian Law • UiB 2028: Closing conference 		

1.2.4 Use of relevant stakeholder/user knowledge

Stakeholder engagement and an active knowledge exchange with stakeholders and users may contribute to ensuring an effective uptake of the research output in legal policy or practice, thus increasing its impact. The relevant stakeholders in CENTENOL include not only public administration and academia, but also national and municipal lawmakers, the courts and legal professionals. And given their inherent interest in knowing what rights they have and on what conditions, obviously the public at large. Since research at CENTENOL will focus to a large extent on analysing legal rules, and how they are understood, applied and enforced in practice, both lawmakers, courts and public administration are naturally engaged to a certain

extent as subjects of the research itself. Beyond this, however, they should also be actively engaged in the discussions connected to the research questions pursued under the four work packages – something that both the formal Network Seminars and CENTENOL’s Webinar Series (see 2.2) are aimed at achieving. Stakeholder engagement is further ensured and reflected by the very make-up of CENTENOL’s Scientific Advisory Committee (see 3.1), which consists of representatives from both academia, the legal profession, the Norwegian courts and public administration. The Advisory Committee’s members will assist the Centre Director and the WP Managers in developing effective strategies for knowledge transfer to all intended and potential users.

1.2.5 Risks – and how to manage them

Whilst undoubtedly novel and ambitious, there are very few exceptional risks involved in the research projects that will be conducted at CENTENOL. The fusing of law and social science – whilst new in terms of its focus on the EEA – is not an innovation in itself. Comparative legal analyses are also a commonplace feature in both academic literature and practice (law commission work etc.). All four WP Managers have either led or taken part in comparative research projects, and are fully aware of the challenges presented when seeking to draw inspiration from foreign legal systems (see e.g. Fredriksen 2013, 2014; Franklin 2019; Hack 2010, 2016a, 2016b; Franklin, Fredriksen & Barlund 2016). And whilst lawyers and social scientists naturally use different methods and terminology in their pursuits, both the Director and Co-Director of the Centre have experience from previous projects combining law and social science perspectives to ensure that a common ground and language can be found (see e.g. Franklin 2023; Fredriksen 2014, 2015). Other common risks (illness, recruitment base etc.) will not be addressed here.

1.3 Novelty and ambition

As explained above, all four WPs have significant potential for developing new knowledge beyond existing legal research on EEA law and its impact on Norwegian law – at both a substantive and methodological level. Importantly, CENTENOL is also designed to focus and strengthen EEA law research efforts not only at UiB, but also at UiS, where EEA legal expertise is currently more nascent. The Centre’s work towards informing and developing legal education in Norway through its activities, showing how EEA law impacts in various specific fields of Norwegian law, will also provide significant advancements beneficial to all legal educational providers in Norway – thus contributing to a truly national (as opposed to merely regional) lift.

The very establishment of a Research Centre would also be a novelty in a Law Faculty setting at UiB. Unlike for example at UiO, which has various institutes and centres, UiB legal researchers belong to Research Groups. Establishing CENTENOL will allow the Centre’s management group to build on the solid and broad foundation provided by the Research Group for European Law (BERG), thereby creating synergies with other research projects in other fields, whilst also allowing space for the Centre to build its own, indigenous research profile channelled towards the specific fields of enquiry covered by WP1-4.

The law-and-social sciences elements of the research conducted through CENTENOL are both original and ambitious and will contribute to broadening existing knowledge. Much of the theoretical, empirical and statistical research on European integration that exists seems primarily related to the EU system. Social scientific studies devoted more particularly to how the EEA system is perceived and functions are less developed. CENTENOL will look to generate new knowledge by bringing social scientists from LI and UiA, as two of the foremost proponents of EEA social scientific research, to the Centre’s collective fold. Social scientific research into the issues covered (by especially WP1, WP2 and WP4) will look to complement and inform the legal research being conducted. We will thus bring an empirical turn to legal scholarship by adding statistical surveys and qualitative interviews with legal professionals.

2. Impact

In line with the CENTENOL’s research ambitions and the ambitions of the Call, the expected impact of the Centre will come from strengthening legal research on EEA law, increased research capacity of the Norwegian legal research community, strengthened study programmes in law and development of a knowledge base for public administration work. The combination of basic research and vigilance towards movements

in the legal fields of social security law, immigration law and labour law will result in academic and societal impact. CENTENOL's legal expertise will contribute to changes through legal reform. However, input from research might also contribute to ill-thought changes *not* taking place, e.g. in legislative work, leading to the retraction of a suggested measure.

2.1 Potential impact of the proposed research

Through research and teaching activities, the active engagement of various stakeholders and the open and public dissemination of its findings, CENTENOL will play a key role in long-term, national competence-building on the Europeanisation of Norwegian law. CENTENOL will address the "fear factor" connected to EEA law issues, in turn contributing directly towards fostering a legal cultural change. The Centre's activities will ensure that Norwegian law graduates of the future are more in tune with and can identify and resolve EEA law issues, particularly those related to free movement, in whatever field of law or situation they may arise. In addition, CENTENOL will through its activities provide a more solid knowledge basis for understanding the impact of EEA law on Norwegian law, with obvious benefits for ensuring effective decision-making in drafting, adapting, interpreting and applying Norwegian national law affected by EEA law obligations. Through this, CENTENOL also address several UN SDGs, such as Quality education (target 4.3, 4.4, 4.7), and Peace, Justice and Strong Institutions (target 16.3, 16.6, 16.7, 16.10).

2.1.1 Expansion of knowledge base for the legal community

As explained under 1.3, CENTENOL will expand the knowledge base on how EEA law obligations – both general and specifically related to free movement rights – impact on various areas of Norwegian public law. The research results from CENTENOL will be of high relevance for society – strengthening the rule of law by informing and clarifying people of their rights under EEA and Norwegian law, providing the basis for potential legal reforms, and providing a firmer knowledge base for public administration, the prosecuting authority, the courts and/or other relevant actors.

CENTENOL will also move beyond the current state of the art in the field by establishing collaborative research projects between political science and legal scholarship with scholars from UiA. This will enable studies of the practicing of law by executive institutions that will both fill voids in extant literature and be of relevance to the world of practice. By building the social science research in CENTENOL on the idea of institutionalism and organization theory, this will enable the research to contribute with design thinking, and thereby build bridges between theoretically informed empirical research and the practical world of governance.

2.1.2 Development of research expertise and environment

CENTENOL will strengthen the EEA law research environments and research activities at UiB and partner institutions, and develop expertise through a focused research effort, extended research collaboration and training of early-stage researchers. Building on the established Research Group BERG, CENTENOL will make Bergen a hub for research in the area and consolidate UiB's as a leading actor nationally and internationally. For UiB, it will provide an even stronger impetus and basis for applying for external funding internationally, notably under the Jean Monnet-programme initiatives for a Chair (Centre Director) and Module (to establish a new, hybrid law and politics course on EU and EEA institutional law and policymaking). CENTENOL will also look to apply for further funding from national and international schemes where relevant and strategically important and has a wealth of experience of successful applications to build on. The location in Bergen will also counter a tendency of centralization of legal research into the Europeanisation of Norwegian law to the University of Oslo, and thus the risks of blind spots inevitably linked to any such centralization. The unfortunate (but understandable) lack of interest from scholars from EU Member States for legal questions of an EEA-specific character strengthens the need for at least two geographically separate centres of gravity for legal research on EEA law in Norway, each with their own profiles, ambitions and networks of (inter)national colleagues and collaborators. This will enable richer academic cooperation also at the national level, between research groups of equal standing that will complement and challenge each other.

The anticipated new knowledge and expertise generated by CENTENOL's activities will also be important in different ways for its partners. For UiS, it will aid and foster future recruitment, helping to build up EEA legal competence. For UiA, CENTENOL will strengthen existing efforts in building excellent research in European integration and governance. As a testimony of these ambitions, is the Department of Political Science and Management has been granted a Jean Monnet Centre of Excellence. CENTENOL will enable increased long-term investment in the study of European executive governance across disciplinary boundaries. For UR and LI, cooperating in and through CENTENOL's activities will allow Icelandic and Liechtensteiner legal (and for the latter, also social science) researchers to connect to a larger community of researchers and providing a higher impact forum for dissemination of the research output (knowledge). Whilst resilient and fertile, the EEA law research environments in Iceland and Liechtenstein are still rather small. The link to CENTENOL will create a forum and possibility for sharing ideas, experience, knowledge and resources in a variety of ways. It is also foreseen that this will benefit younger generation of researchers, for example Master students and Post-docs. It is also planned that some of the output of this project, such as relevant chapters from the *Research and Teaching Handbook on the Europeanisation of Norwegian Law*, would be translated into Icelandic and German, with the necessary adaptations.

CENTENOL will also contribute to the development of expertise on EEA law through the Centre's 5 recruitment positions and 8 student scholarships (and also affiliated students and researchers from the partner institutions). Through professional development in a dynamic research environment, they will be a great resource and contribution to the Norwegian legal community's knowledge and competence on the significance of EEA law for Norwegian law, regardless of whether they pursue further academic careers or move to other fields of legal work.

2.1.3 Improvement of educational programmes

By increasing our understanding and knowledge of EEA free movement law and how EEA law impacts in various fields of (particularly Norwegian) national law, CENTENOL will contribute to the development of both existing and future legal educational programmes in Norway in several ways. Firstly, through the planned publications, and particularly the anthology (see 2.2), which will provide a source for curriculum development and a basis for strengthening and increasing research-based teaching on the Master's programmes in Law at UiB, UiT and UiO, and undergraduate law studies at other Norwegian institutions.

Secondly, by contributing to ongoing efforts to increase the level of integration of EEA law aspects in all relevant subjects on the curriculum currently offered on the Master's Programme in Law at UiB as well as on the Bachelor's Programme in Law at UiS. At UiB, the ambition to strengthen the European dimension of Norwegian law throughout the Master's programme is firmly anchored in the programme description adopted by the Faculty Board. The same applies for UiS, which is also in the process of establishing its own Master's Programme in Law. The Europeanisation of legal education necessitates legal research into the Europeanisation of each and every one of the relevant curriculum courses – a goal that WP4 is specifically designed to take a major step towards achieving.

Thirdly, CENTENOL's research results into how EEA free movement law impacts on Norwegian national law, and indirectly on the national laws of the two other EEA EFTA states, will be transferable to teaching on several of the core courses forming part of UiB's planned Master's Programme in EU and EEA Law (LLM), which is due to start up in Autumn 2023. This 18-month programme aims to strengthen and develop EU and EEA legal competence and teaching in Norway by providing its students with specialist legal knowledge of how the EU/EEA and national legal systems interact, influence and develop dynamically in tandem with each other, both at international and national level. The LLM programme will provide a more solid, specialist grounding in the field, enabling UiB to foster law graduates even better and more fully equipped to deal with the complexities of and interaction between EU, EEA and national law in the future.

Fourthly, the Centre will also contribute to the UiB Law Faculty's current PhD-training and PhD-supervision programmes through workshops and seminars aimed at helping junior and senior researchers to identify

and deal with potential EEA law issues related to the projects they are writing or supervising in their respective fields.

Finally, CENTENOL's network of national and international partners will play an important role in translating and utilising research output from all four of the Work Packages through visiting teacher exchanges, guest lectures and Master Classes. Teaching exchanges will also be mutual, thereby allowing faculty staff at the Centre's hub in Bergen to travel to its partner institutions to conduct research-based teaching there. The inclusion of social scientific perspectives specifically pertaining to how the EEA system functions and impacts on society will further complement, inform and strengthen the traditional legal curriculum.

2.2 Measures for communication and exploitation

The target groups are the project stakeholders: Legal researchers, law students, legal practitioners, and public officials (judges, national and municipal public administrations, officials of the EFTA/EEA/EU institutions). In addition, the research output will be relevant for people working in a wide variety of professions (including e.g. the media industry, business world and organisational life), as well as the general public. CENTENOL will ensure dissemination and communication of its findings to these target groups through a series of different outlets:

- By **publishing an anthology** based on findings from the WP (*Research and Teaching Handbook on the Europeanisation of Norwegian Law*). The anthology, which will cover the impact of EEA law in a broad range of public administrative fields, will be specifically tailored to meet expectations and needs of both practitioners, national and municipal public administrative bodies and as well as law students.
- By the production of a broad range of different types of **scientific publications**:
 - 2 PhD-projects leading to the publication of monographies. The PhD-theses will be made available open-access, and adapted post-defence for publication and sale on the open market to ensure publicity and reach.
 - 3 post-doctoral projects, leading to the production of 3 scientific articles each (9 in total), all to be published in leading national or international academic periodicals
 - Senior Research projects on WP1-4 leading to publication of 16 academic articles in leading periodicals.
- By hosting and contributing to the six **CENTENOL Network Seminars** connected to the WPs, three of which will be held at UiB (2023 kick-off, 2024 WP1, and 2028 closing conference), and one each at UiS (2027 WP4), LI (2026 WP2) and UR (2025 WP1). The Network Seminars will be open to the public, with the project stakeholders as the primary target audience. The Network Seminars will be used as an outlet for sharing research results and transferring knowledge, discussing and debating topical issues, receiving input and feedback through discussion and contributions by the stakeholders, and generally nurturing both public and media interest in and awareness of the Centre's research activities.
- By hosting and contributing to the **CENTENOL Webinar Series** – a series of *ad hoc*, low-key webinars held at regular intervals (at least three times a year) and led by the WP Managers. The webinars will be open to the public and completely free of charge, and used to discuss and debate particularly pressing or topical issues or developments related to any/all of the WPs that may arise from time to time. The idea being to initiate discussion on topics whilst they are still hot off the press. The target audience for the webinars may naturally vary from one event to the next but will generally aim to capture the imagination of the stakeholders, law (and other) students, national and municipal politicians, the media and concerned or interested citizens.
- By use of the **EFTA Studies-blog**, in specific cooperation with its editors at the LI, as an outlet for more immediate, low-key and free dissemination of research results, chronicles and thoughts related to topical issues and the specific research questions pursued under all four WPs, and to generate publicity and discussion on CENTENOL's activities.
- By specific cooperation with the *Nordic Journal on European Law* (NJEL) as a well-respected and established, peer-reviewed, open-access publication, where Professor Franklin will join as a co-

editor and Professor Fredriksen will remain on the Advisory Board. A **special issue of a volume of the journal** will be dedicated solely to CENTENOL research.

- By use of a **Centre website** designed, hosted and run by UiB academic and administrative staff directly connected to CENTENOL. Information on the CENTENOL's Network Seminars and Webinar Series, publications, EFTA Studies blog-postings and any and all other news connected to its research and teaching activities will be made readily available for public here.
- In the event that two Centres are established following the Call, CENTENOL being one of them, by hosting **bi-annual conferences** in cooperation with the second Centre aimed more specifically at knowledge transfer to practitioners. The contributions made by members of the project group to any such conferences will naturally be related to issues under one or more of WP1-4.

The main researchers in CENTENOL (Franklin, Fredriksen, Hack, Barlund) have extensive experience with research dissemination and stakeholder engagement (see 3.1) and are all affiliated to BERG at UiB where awareness of the societal relevance of legal research is integrated into the research methods and communication. The Centre will build on this experience in knowledge-transfers from a research context to a societal context. CENTENOL will also make use of the communication expertise available at UiB, including *Dragefjellet Centre of Learning and Communication* for video production. As representatives of the stakeholders, CENTENOL's Advisory Committee will play a key role in aiding and advising the Centre's Management Team on publishing and other dissemination strategies as the WPs progress and mature, to ensure that the results procured are able to reach the broadest and most relevant group of potential end-users.

3. Implementation

CENTENOL will be hosted by *UiB's Faculty of Law*, which has extensive experience with running large research projects. The Centre will build on BERG, which is already well-established as a focal point in Norwegian research on European law. BERG has over the past 10 years built up an impressive portfolio of externally funded projects, including from the NRC, the Finance Market Fund, the Price Regulation Fund and the Academia Agreement.

3.1 Centre Director and project group

CENTENOL will be led by a Centre Management Team consisting of a Director, a Co-Director and two WP Managers, all of whom are core researchers in BERG. The team will be supported by an Advisory Committee (AC) and a Partner Coordination Group (PCG). The project group will further include recruitment positions, affiliated senior researchers, an administrative coordinator and research assistants.

3.1.1 Centre Management Team

The Director of CENTENOL will be Professor Dr. Christian N.K. Franklin. He will also be the manager of WP2. Franklin is a leading expert on EEA law and the relationship between EEA and national law, with a special emphasis on free movement of persons (see CV for relevant publications). He has first-hand experience with the challenges related to the incorporation of EEA law into Norwegian law, having acted as Special Advisor to the Director General of Public Prosecution and co-authored the first report on the EEA law obligations of the Norwegian Labour and Welfare Administration's in the aftermath of the NAV case. Franklin's extensive teaching and management experience makes him the ideal Director of CENTENOL: He is currently co-chair of BERG, a Board Member of the Nordic Network of European Legal Studies (NNELS) and the Norwegian Association for European Law (of which he was also formerly President), and has successfully led several research projects – one of which included contributors from 12 EEA countries. For the past 10 years, Franklin has also been Course Supervisor for the main course on EU, EEA, public international and Norwegian constitutional law on UiB's Master of Laws Programme, and several elective courses covering various parts of EU and EEA law. This gives Professor Franklin a unique position in discussions about the best way to better integrate European law into other parts of the Master's programme in law.

Co-Director of CENTENOL will be Professor Dr. Halvard Haukeland Fredriksen. He will also be the manager of WP1. Fredriksen is one of Norway's leading experts on EEA law, with a special interest for the relationship between EU and EEA law and the relationship between EEA and national (particularly Norwegian) law (see CV for relevant publications). He was Head of the Law Commission that mapped out Norway's EEA

obligations of relevance to the field of social security and suggested numerous legislative amendments to strengthen the incorporation of the Social Security Regulation in Norwegian law.⁴ In addition, Fredriksen has extensive management experience as Vice-Dean of UiB's Law Faculty and leader of several large-scale research projects, including the role as organizer and co-editor of the project that led to the comprehensive commentary on the EEA Agreement in 2018, with no less than 41 contributors.⁵

Two WP Managers join Franklin and Fredriksen in the Management Team. Associate Professor Dr. Melanie Hack (Manager WP3) is an expert on Norwegian, European, and international social and labour and non-discrimination law, and is skilled in legal doctrinal, comparative, and theoretical analysis. Her PhD-thesis on age discrimination law compared the situations in Germany and Norway, including the impact of EU law. Hack has project management experience from the Max-Planck-Institute and Technische Universität Berlin, and extensive experience in stakeholder engagement from advising policy and lawmakers regarding labour and social law reforms in Norway and their compliance with EU law. Hack has recently been awarded NRC-funding for the project *Life and Work in Balance: Legal responses to working life in times of change and crisis* (LaW-BALANCE). The impact of EU and EEA law on national social law and labour law is a key topic of this project, and coordination between LaW-BALANCE and CENTENOL activities will enable synergies to develop between the two. Associate Professor Dr. Ingrid Barlund (Manager WP4) is co-chair of BERG, and a member of the General Management at the Bergen Centre for Competition Law and Economics (BECCL). Barlund is engaged in research within EU/EEA competition and internal market law, has published in both Norwegian and international journals and has published a book on leniency in EU competition law on Kluwer. She is currently finalizing an externally funded project on Norway's affiliation to the financial supervisory system of the EU together with Prof. Fredriksen. She is also a member of a government appointed expert group tasked with revising the Norwegian law on supervision of financial services. She recently started an externally funded project on cartel policy within the Nordic Countries together with colleagues at the Norwegian School of Economics and the University of Pennsylvania.

A considerable amount of time and resources will be devoted to the management of CENTENOL and to the execution of the research activities under WP1-4. The Management Team will see their teaching obligations at the Law Faculty reduced by 30% for the Centre Director, and 25% for the three other WP Managers. The same amount of their own research time will also be allocated to the project (i.e. 30% and 25% respectively). To further support the Centre Director and WP Managers, the Faculty of Law at UiB will allocate a 50% administrative position to CENTENOL to assist with administrative issues at all levels, including reporting, budgeting, recruitment, open access publishing, data management, event planning and communication. Further administrative assistance will be provided by 1-2 research assistants taken up by the Centre each year for the duration of the project. Viewed collectively, the time and resources devoted to CENTENOL by UiB's Faculty of Law is a major strength of the proposal, allowing 4 experienced, senior researchers to devote a considerable amount of their time on the project, to the benefit of all of the Centre's aims. Over the 5-year period of the project, this investment alone will contribute considerably to the strengthening of legal research into EEA law – both at UiB and nationally – as time otherwise allocated to general administration and teaching will be freed up for research and educational development.

3.1.2 Partner Coordination Group

As mentioned above, the national partner institutions are the *University of Stavanger (UiS)* and the *University of Agder (UiA)*. For UiS, participation in CENTENOL will contribute to building up EEA legal expertise at the institution, in line with their strategy of broadening their research areas. UiA has leading social science expertise on the EU/EEA, which will enrich the research carried out at CENTENOL as well as further consolidating UiA's own expertise in these fields. The Centre's international partners are the *Liechtenstein-Institut (LI)* and the *University of Reykjavik (UR)*, Iceland. The international partners bring unique expertise on the national law of the two other EEA EFTA countries, and the impact of EEA law in Liechtenstein and Iceland, allowing for comparative analyses.

⁴ NOU 2021:8.

⁵ *Agreement on the European Economic Area – a Commentary*, C.H. Beck, Hart, Nomos, Universitetsforlaget 2018.

The Centre Director and Co-Director will coordinate CENTENOL's activities with the partner institutions directly through a Partner Coordination Group (PCG). In addition to CENTENOL's Director and Co-Director, the PCG will consist of the following members:

- Associate Professor Lana Bubalo, UiS (law)
- Associate Professor Anne Elizabeth Stie, UiA (social science)
- Director Dr. Christian Frommelt, LI (social science)
- Professor Dr. Gunnar Thor Petursson, UR (law)

3.1.3 Advisory Committee

As mentioned previously, CENTENOL's Management Team will be assisted by an Advisory Committee (AC), which will meet six times in connection with the Centre's Network Seminars to discuss the Centre's progress according to the research plan, input for its activities and also ideas for future development. The AC will consist of a combination of leading scholars and practitioners in the field who have all published extensively on a broad range of EU and EEA (and especially free movement) law issues:

- Professor Dr. Cathrine Barnard, University of Cambridge – one of the top experts on EU internal market and free movement law.
- Dr. Henrik Bull, Justice of the Supreme Court of Norway – former judge of the EFTA Court and former director of the Centre of European Law at UiO.
- Dr. Karin Fløistad, Partner of Simonsen Vogt Wiig law firm – Head of the Norwegian Competition Law Tribunal, member of the Norwegian Public Procurement Complaints Board.
- Ida Sørebo, Director of the Section for Public Law of the Legislation Department of Ministry of Justice and Public Security – author of numerous publications on EU and EEA law.
- Associate Professor Dr. Jaan Paju, University of Stockholm, and Associate Professor II at UiB – author of numerous publications on EU, EEA and Nordic social security coordination and their effects on national legal orders.
- Senior Research Fellow Dr. Georges Baur, Liechtenstein-Institut – Former Assistant Secretary-General of EFTA, author of numerous publications on the impact of EEA law (including the free movement of persons) on Liechtensteiner law.

3.1.4 Project Members

In addition to the persons already mentioned above, the project group will consist of the following senior researchers:

- Professor Dr. Margrét Einarsdóttir, UR (law)
- Associate Professor Dr. Ola Johan Settem, UiS (law)
- Professor Dr. Jarle Trodal, UiA (social science)

The project group will also consist of the following research positions to be recruited:

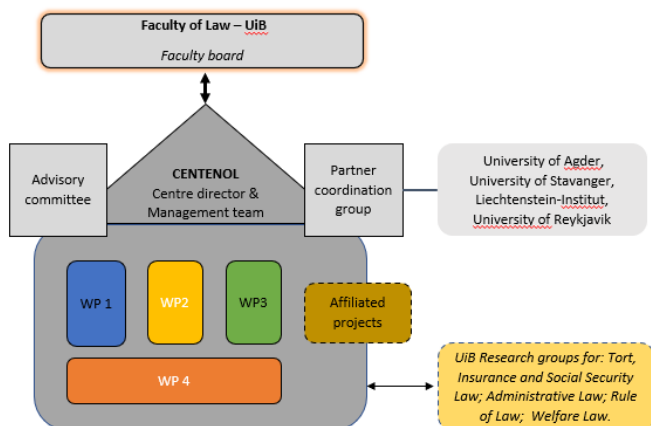
- 2 Professor II in Law at UiB, 10% - 4 y. (WP1-4)
- PhD 1 in Law at UiB, 100% - 4 y. (WP2)
- PhD 2 in Law at UiS, 100% - 4 y. (Open, affiliation to WP to be determined)
- Pdoc 1 in Law at UiB, 100% - 3 y. (WP1)
- Pdoc 2 in Law at UiB, 100% - 3 y. (WP3)
- Pdoc 3 in Social Science at UiA, 100% - 3 y. (WP4)
- 8 MA students in Law at UiB, 50% - 1 y. (Open, affiliation to WP to be determined)

3.2 Project organisation and management

3.2.1 Organisation and management structure

As described above (see 1.2.3), CENTENOL's research activities consist of four scientific work packages. The WP Managers will work closely to secure successful project implementation and alignment between the different WPs and have monthly meetings. The PCB will meet at least once every six months (or more regularly, as needs dictate), providing a forum for discussions, reporting and monitoring of progress related to the coordination of the specific scientific contributions from the partners to the four individual WPs and

other joint activities (Network Seminars, etc.). As mentioned in the previous section, the AC will act as an important discussion partner for the Centre’s Management Team, providing feedback and advice on research design and implementation, project management issues, and any other matters which may be facilitated through general consultation. For environmental reasons, CENTENOL will aim to reduce travel and use digital platforms for project meetings where appropriate and possible, setting up a MS Teams channel for effective intra-project communication.

In addition to the four WPs, the Centre will also function as an organisational umbrella for various ongoing – and future – research projects at UiB and the partner institutions connected to its fields of enquiry. This includes the joint 5 year project on EEA and Social Security Law headed by the Universities of Bergen, Oslo and Tromsø (funded by the Ministry for Labour and Social Inclusion),¹ and the RCN-financed project on *Life and Work in Balance: Legal responses to working life in times of change and crisis (LaW-BALANCE)* that will start to run on 1 January 2023.² All of the proposed WPs will

therefore look to both complement and expand upon the legal issues currently being researched under ongoing projects. CENTENOL’s organisational and management structure will allow the four interconnected WPs and affiliated projects to be pursued not merely as individual research projects, but in a more holistic fashion. Synergies between various projects may naturally be created when pursued from the same hub, in terms of both organisational efficiency and research output. The Centre will also collaborate with relevant research groups at UiB, for example on seminars, guest lectures and student training.

3.2.2 Work plan

Main activities and milestones		2023				2024				2025				2026				2027				2028			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
WP 1: Fredriksen WP 2: Franklin WP 3: Hack/Petursson WP 4: Barlund	Postdoc 1: Social Security law (UiB)																								
	Postdoc 2: Labour law (UiB)																								
	Postdoc 3: Political science (UiA)																								
	PhD 1: Relationship EU/EEA law (UiB)																								
	PhD 2 (UiB/UiS)																								
	Master theses (8)																								
	Scientific publications - senior staff (22)																								
	Scientific publications - postdoc (9) & PhD (2)																								
	Kick-off, seminars & closing conference																								
	Advisory committee meetings																								
	Webinar series																								
	EFTA Studies-blog																								
	Visiting professors (prof II)																								

3.2.3 Research infrastructure and Centre interaction

In addition to the AC and PCG meetings, Network Seminars and Webinar Series, which will all provide natural forums for meeting and interaction between CENTENOL’s partners (and others directly involved in its research and teaching activities), the Centre will have regular meeting points for the postdocs, PhD and students across the WPs and affiliated projects, allowing for professional development, knowledge sharing and networking. Furthermore, CENTENOL will fund 5 research visiting grants (1 month duration) and use funding under the Erasmus+ teaching programme to cover international teaching exchanges. In the event of the present application being accepted, UiB’s Faculty of Law as the host institution also has the ambition of providing a physical location and office space for CENTENOL. This will further consolidate CENTENOL as a hub for EEA research and allow for organic knowledge exchange.

In terms of research infrastructure, the legal dogmatic research under WP1-4 will require nothing specific beyond that already available at CENTENOL’s partner institutions. As mentioned previously, the relevant

infrastructure used to gather and build up the empirical and statistical data necessary for UiA to conduct the various social scientific analyses contemplated under the various WPs is also already in place (KODEM).

3.2.4 Risk management

Any large-scale research initiative involving multiple national partners and international collaborators may naturally entail certain challenges in terms of coordination and ensuring progress according to the research plan. The Management Team and the UIB Law Faculty's administrative staff nevertheless have a great deal of experience in leading and managing sizeable research projects. As mentioned, the UiB Law Faculty is also fully committed to ensuring that the Management Group – and the project group as a whole – is allocated the time and administrative resources necessary to achieve CENTENOL's objectives. The Centre Director, Co-Director and Managers of the WPs will also be assisted by a stellar AC, which will monitor progress according to the research plan. The establishment of the PCG, consisting of representatives of all of the partner institutions, will also work towards ensuring that cooperation on research and activities conducted under WP1-4 is efficient and runs smoothly. CENTENOL's management structure is described in further detail above.

3.3 International cooperation

As mentioned, CENTENOL will have two international partner institutions – the University of Reykjavik (UR) and the Liechtenstein-Institut (LI). This will enable cooperation with the main academic actors in the two other EEA EFTA States, each with their own well-established networks, thus allowing for the most salient of comparisons as to how EEA law impacts on Norwegian law to be made. LI for example has a long-standing history of research in EEA matters and the political, economic and legal basis of Liechtenstein's integration politics, and has already conducted research in the fields of trans-border work, social security and home office in the context of the respective EU social security law in an EEA and EFTA context. The inclusion of these two partners will increase the international research and teaching cooperation at UiB and the Centre's national partner institutions, paving the way for extensive knowledge exchange and growth. The Network Seminars and Webinar Series will provide natural forums for meeting and interaction between CENTENOL's partners (and others directly involved in its research and teaching activities). Funding under the Erasmus+ teaching programme will be used to conduct international teaching exchanges and to facilitate stays abroad for CENTENOL's PhD and post-doctoral candidates. In addition, CENTENOL will fund 5 research visiting grants (1 month duration) for international researchers coming to Bergen to further amplify international collaboration.

3.4 Researcher training and recruitment

The project includes 2 PhD positions and 3 post-doctoral positions, thereby contributing considerably to researcher training and much needed recruitment to the small community of legal researchers with expertise in EU and EEA law. The PhD candidates will follow the doctoral education programme at UiB's Law Faculty (30 credits corresponding to one semester of full-time study), and will be supervised by members of the project group in accordance with Faculty guidelines (at present 80 hours per candidate per year). CENTENOL will also look to make good use of the competences of the two Professor II candidates recruited to the Centre, and other senior staff members of the partner institutions, to act as co-supervisors for the PhD-candidates. As mentioned in the previous section, the Centre will further facilitate and provide funding for stays abroad for its PhD and post-doctoral research fellows. The many senior members of the project group all have their own established international networks that will be of great value for the PhD and post-doctoral candidates recruited to CENTENOL looking to conduct a research visit abroad.

CENTENOL will also provide 8 junior scholarships for master's students writing a 60 credits master thesis on topics related to WP1-4. Successful applicants will be attached to the Centre as research assistants, as well as being integrated into BERG. Experience shows this to be a very good way to recruit future PhD students.

3.5 Gender equality

The composition of CENTENOL's Management Team, AC, PCG and group of senior researchers pays due regard to gender equality considerations, in particular by aiming to boost the project management experience of Associate Professors Barlund and Hack, thereby opening the door for more rapid future academic advancement and increased senior responsibilities. As to the recruitment of PhD students, postdocs and master students, there is no reason to believe that gender equality should be a concern. The target figure for the percentage of women fellowship-holders will be 40, in line with the guidelines of the faculty. As about 70% of the students on the Law Faculty's Master's Programme in Law are currently female, this target seems highly realistic.

Literature – references

- Arnesen, F., *Om statens erstatningsansvar ved brudd på EØS-avtalen*, 1997
- Arnesen F., et al, *Oversikt over EØS-retten*, Universitetsforlaget 2022.
- Arnesen F., and Stenvik, A., *Internasjonalisering og juridisk metode*, 2nd Ed., Universitetsforlaget 2015.
- Barlund, I.M.H., Franklin, C. & Fredriksen, H.H., "National report on private enforcement of European competition law in Norway", in *Private Enforcement and Collective Redress in European Competition Law*, Wolters Kluwer 2016, 665-691.
- Bekkedal, T., "The internal, systemic and constitutional integrity of EU regulation 883/2004 on the coordination of social security systems: Lessons from a scandal." *Oslo Law Review* <http://www.universitetsforlaget.no/> 2020, p. 145–167.
- Bergo, K., *Rett praksis - Lærebok i norsk juridisk metode*, Fagbokforlaget 2022.
- Blandhol, S., "Er rettsanvendelsen i EU-domstolen og Menneskerettsdomstolen vesensforskjellig fra norsk rettskildelære?», *Lov og Rett* 2005 p. 316.
- Burke, C., Hannesson, Ó.Í., "Citizenship by the back door? Gunnarsson" *Common Market Law Review* 52 (2015) 4, 1111-1133.
- Craig, P., *EU Administrative Law*, Oxford University Press 2018
- De Schutter, Olivier, "The European Pillar of Social Rights and the role of the European Social Charter in the EU legal order", [1680903132 \(coe.int\)](https://www.coe.int/t/t09/EGTS/EGTS_2018_01_1680903132.aspx), 2018.
- Einarsen, T., *Utlendingsloven med kommentarer*, Fagbokforlaget 2008
- Eriksen, CE og Fredriksen, HH, *Norges europeiske forvaltningsrett*, Universitetsforlaget 2019.
- Evju, S. (2014), "Viking, Laval and Beyond – Norway", in: Mark Freedland and Jeremias Prassl (eds.), *Viking, Laval and Beyond*. Oxford UK. Hart Publishing.
- Franklin, C., «Reelle hensyn i EU-retten», in: *De beste grunner: reelle hensyn i juridisk argumentasjon*, Gyldendal 2013, 198-227.
- Franklin, C., "Square Pegs and Round Holes: The Free Movement of Persons under EEA Law" (2017) *Cambridge Yearbook of European Legal Studies*, 165-186.
- Franklin, C. (ed), *The Effectiveness and Application of EU and EEA Law in National Courts - Principles of Consistent Interpretation*, Intersentia 2018.
- Franklin, C., "Diffusion and Differentiation of EU norms in the EEA", in Fromage, D. (ed.) *(Re-)defining Membership: Differentiation in and outside the European Union*, Oxford University Press 2023 (forthcoming).
- Franklin, C., Fredriksen, H.H., "Differentiated Citizenship in the European Economic Area", in: Thym, D. & Kostakopoulou, D., *Research Handbook on European Union Citizenship Law and Policy - Navigating Challenges and Crises*, Edward Elgar Publishing 2022, 297-319.
- Fredriksen, H.H., *Offentligrettslig erstatningsansvar for brudd på EØS-avtalen*, Fagbokforlaget 2013.
- Fredriksen, H.H., "EU/EØS-rettslige proporsjonalitetsvurderinger i nordiske domstoler" (2014) *Europarättslig tidskrift*, 712-739.
- Fredriksen, H.H., «Dømmer Høyesterett, EFTA-domstolen eller EU-domstolen i siste instans på EØS-rettens område?», i: EO Eriksen og JE Fossum (red.), *Det norske paradoks: Om Norges forhold til Den europeiske union*, Universitetsforlaget 2014.
- Fredriksen, H.H., "The EEA and the case law of the CJEU: Incorporation without participation?", in Eriksen, E.O. Fossum, J.E. (eds.), *The European Union's non-members: Independence under hegemony?*, Routledge 2015.
- Fredriksen, H.H., and Mathisen, G., *EØS-rett*, 4th Ed., Fagbokforlaget 2022.
- Hack, M., "Impact or potential of anti-discrimination legislation in light of the demographic change – Comparisons between Norway and Germany", *Europäische Zeitschrift für Arbeitsrecht (EUZA)* 2010 (3), 347-359.
- Hack, M. (2016a) *Taking age equality seriously: The example of mandatory retirement. A comparative legal analysis between Norway and Germany in light of Council Directive 2000/78/EC*, NOMOS-Verlag 2016.
- Hack, M. & Aumann, A. (2016b) "Wahlarbeitszeit und Arbeitszeitflexibilisierung: Modelle einer selbstbestimmten Erwerbsbiografie in Deutschland und Norwegen", *Zeitschrift für europäisches Arbeits- und Sozialrecht (ZESAR)*, 266-276.
- Von Hoecke M., "Methodology of Comparative Legal Research", *Law and Method* 2015, 1
- Jacobsen, J., *Legal Reform Research*, Karnov Group 2022
- Jacobsen, J., "Law, Legal Science and Methodological Pluralism", in: *Rett I Vest – Festskrift til 50-årsjubilet for juristutdanningen ved Universitetet i Bergen*, Fagbokforlaget 2019
- Jans, J.H., Macrory, R., & Moreno Molina, A.-M., *National Courts and EU Environmental Law*, Europa Law Publishing 2013.
- Leruth, B., Gänzle, S., & Trondal, J. (eds.), *The Routledge Handbook of Differentiation in the European Union*, Routledge 2022.
- Senden, L., *Soft Law in European Community Law*, Hart 2004.
- Skoghøy, J.E.A., *Rett og rettsanvendelse*, Universitetsforlaget 2018.
- Vevstad, V., *Utlendingsloven – Kommentarutgave*, Universitetsforlaget 2010
- Østerud, E., "Konkurransereglens anvendelse på tariffavtaler og boikott som arbeidskampmiddel: Status etter EFTA-domstolens og Høyesteretts avgjørelser i "Holship"-saken", *Arbeidsrett* (2017), 1-30.

Generelle vilkår for FoU-prosjekter

Generelle vilkår for FoU-prosjekter er en integrert del av alle FoU-kontrakter for bidragsfinansiert forskning som inngås med Forskningsrådet, og gjelder dersom ikke annet er skriftlig avtalt.

Disse generelle vilkårene gjelder fra 1.1.2021.

1 Viktige begreper

Administrativt ansvarlig: Stillingsinnehaver som har fullmakt til å representere og forplikte prosjektansvarlig overfor Forskningsrådet. Hvis prosjektansvarlig har oppnevnt en egen kontraktsansvarlig, vil denne tre i stedet for administrativt ansvarlig når det gjelder fullmakt til å inngå og/eller endre avtaledokumentet i alle FoU-prosjekter som prosjektansvarlig har med Forskningsrådet.

Avtaledokumentet: Dokument som partene signerer og som inneholder avtalte presiseringer og reguleringer for prosjektet.

Bevilgning: Forskningsrådets vedtatte tilskudd til prosjektet og som gis med bindende virkning for ett budsjettår om gangen.

Direkte kostnader: Kostnader som kan henføres direkte til gjennomføring av prosjektet.

Faktisk samarbeid: Samarbeid mellom minst to uavhengige parter for å utveksle kunnskap eller teknologi eller for å nå et felles mål på grunnlag av arbeidsdeling, der partene i fellesskap definerer omfanget av samarbeidsprosjektet, bidrar til dets gjennomføring og deler risikoer og resultater. En eller flere parter kan bære alle kostnadene knyttet til prosjektet og dermed fritta andre parter for finansiell risiko. Oppdragsforskning og yting av forskningstjenester anses ikke som en form for samarbeid.

Finansieringsplan: Plan for hvordan prosjektkostnadene skal finansieres gjennom prosjektperioden.

Force majeure: Upåregnelige og ekstraordinære omstendigheter utenfor partenes kontroll.

Forskningsgenererte data: Registreringer, nedtegnelser og rapporteringer i form av tall, tekst, bilder og lyd som genereres eller oppstår underveis i forskningsprosjektet.

Forskningsinfrastruktur: Utstyr, ressurser og tilknyttede tjenester som forskningsmiljøene bruker til å utføre forskning innenfor sine respektive fagområder. Dette omfatter blant annet vitenskapelig utstyr og utstyrsfasiliteter, kunnskapsbaserte ressurser slik som samlinger, arkiver eller strukturert

vitenskapelig informasjon som muliggjør forskning, elektronisk infrastruktur (nettverk, beregningsressurser, lagringsressurser, programvare, grids) og enhver annen unik enhet som er avgjørende for å kunne utføre forskning.

Forskningsinfrastrukturer kan være samlet på ett sted eller distribuerte (et organisert nettverk av ressurser).

FoU: Forskning og utvikling

FoU-leverandør: Aktør som i henhold til avtaledokumentet skal levere et FoU-arbeid på oppdrag fra prosjektansvarlig og/eller eventuelle samarbeidspartnere.

Framdriftsplan: Plan for gjennomføring av prosjektets hovedaktiviteter, med delmål og milepæler.

Immaterielle rettigheter: Patenter og alle øvrige rettigheter til tekniske løsninger, metoder, prosesser, prosedyrer, tegninger, prototyper, spesifikasjoner, design, kretsmønstre og bedriftshemmeligheter, uavhengig av om disse er patentert eller registrert eller kan patenteres eller registreres, samt alle opphavsrettigheter, databaserettigheter og andre nærstående rettigheter, rettigheter til varemerker, domener og andre forretningskjennetegn og rettigheter vernet etter markedsføringsloven, uavhengig av om disse kan registreres eller er registrert.

Indirekte kostnader: Kostnader knyttet til prosjektets forholdsmessige bruk av ressurser som ikke kan henføres direkte til gjennomføring av prosjektet.

Kommersiell utnyttelse: Direkte eller indirekte bruk av prosjektresultater i utvikling og/eller markedsføring av produkt, tjeneste eller prosess, eller overdragelse og/eller lisensiering av prosjektresultater til tredjepart. Forlagsmessig utgivelse regnes ikke som kommersiell utnyttelse.

Kontrakten: Avtaledokumentet, prosjektbeskrivelsen, Generelle vilkår for FoU-prosjekter og eventuelle avtalte tilleggsk dokumenter.

Kontraktsansvarlig: Én person som har fullmakt til å inngå og/eller endre avtaledokumentet i alle FoU-prosjekter som prosjektansvarlig har med Forskningsrådet.

Kostnadsplan: Samlede budsjetterte prosjektkostnader for prosjektperioden fordelt på kostnadstyper.

Part/partene: Prosjektansvarlig og Forskningsrådet, hver for seg eller samlet.

Prosjekt: Den samlede aktiviteten som omfattes av kontrakten.

Prosjektansvarlig: Den som overfor Forskningsrådet er ansvarlig for at prosjektet gjennomføres i henhold til kontrakten, mottar Forskningsrådets bevilgning på vegne av seg selv og eventuelle samarbeidspartnere som skal motta støtte, og for øvrig har forpliktelser etter kontrakten.

Prosjektbakgrunn: Kunnskap, herunder immaterielle rettigheter, som prosjektansvarlig og samarbeidspartnere bringer med seg inn i prosjektet.

Prosjektbeskrivelse: Faglig og administrativ beskrivelse av og plan for gjennomføring av prosjektet.

Prosjektfinansiering: De ressurser som stilles til rådighet for å dekke prosjektkostnadene.

Prosjektkostnader: Direkte og indirekte kostnader knyttet til gjennomføring av prosjektet.

Prosjektleder: Personen som på vegne av prosjektansvarlig skal ivareta den faglige framdriften og gjennomføringen av prosjektet.

Prosjektpartner: Prosjektansvarlig, samarbeidspartner og FoU-leverandør.

Prosjektperioden: Perioden som prosjektet utføres i, og som er angitt i avtaledokumentet.

Prosjektregnskap: Regnskap som viser prosjektkostnader og prosjektfinansiering.

Prosjektresultater: Alle resultater som skapes eller oppnås i forbindelse med prosjektet, herunder immaterielle rettigheter, uavhengig av om resultatene er vernet av lovgivning eller ikke.

Prosjektsammendrag: Kortfattet, faglig prosjektbeskrivelse som kan offentliggjøres for allmennheten.

Samarbeidsavtale: Avtale som regulerer blant annet arbeidsform, oppgavefordeling og rettigheter og plikter mellom prosjektansvarlig og samarbeidspartnere.

Samarbeidspartner: Aktør som i henhold til avtaledokumentet skal gjennomføre prosjektet i faktisk samarbeid med prosjektansvarlig og andre eventuelle samarbeidspartnere.

Signere/signering: Elektronisk aksept av kontrakten i Forskningsrådets elektroniske system og/eller fysisk signatur på avtaledokumentet.

Tilsagn: Betinget løfte fra Forskningsrådet om tilskudd til prosjektet.

Underleverandør: Aktør som leverer varer og/eller utfører tjenester i prosjektet på oppdrag fra prosjektansvarlig og/eller eventuelle samarbeidspartnere, og som ikke er samarbeidspartner eller FoU-leverandør.

2 Prosjektet

2.1 Prosjektgjennomføring

Prosjektet skal gjennomføres i samsvar med kontrakten.

Dersom Forskningsrådet har innvilget søknaden uten krav om utarbeiding av særskilt avtaledokument, skal prosjektet gjennomføres i henhold til søknaden og Generelle vilkår for FoU-prosjekter.

Prosjektansvarlig skal følge gjeldende lover og forskrifter, annen offentlig regulering, etiske retningslinjer, samt anerkjente kvalitetsstandarder og normer for god forskningsskikk.

2.2 FoU-leverandører

Prosjektansvarlig og/eller samarbeidspartner kan inngå avtale med FoU-leverandører innenfor de rammer som følger av kontrakten.

Bruk av FoU-leverandør fritar ikke prosjektansvarlig fra sine forpliktelser og ansvar i henhold til kontrakten.

Prosjektansvarlig plikter å sikre at FoU-leverandører overholder de rettigheter og forpliktelser som følger av kontrakten.

Eventuelle endringer i sammensetningen av FoU-leverandører, slik den framgår av avtaledokumentet, forutsetter Forskningsrådets forutgående skriftlige godkjenning.

Prosjektansvarlig plikter å sikre at FoU-leverandører leverer sine tjenester på vilkår som sikrer at prosjektansvarlig og samarbeidspartnere ikke mottar indirekte statsstøtte fra FoU-leverandøren, i henhold til beskrivelse i ESAs retningslinjer for offentlig støtte til forskning, utvikling og innovasjon.

2.3 Underleverandører

Prosjektansvarlig og /eller eventuelle samarbeidspartnere kan inngå avtale med underleverandører innenfor de rammer som følger av kontrakten.

Bruk av underleverandør fritar ikke prosjektansvarlig fra sine forpliktelser og ansvar i henhold til kontrakten.

Underleverandører kan ikke gis rettigheter til prosjektresultater.

Prosjektansvarlig plikter å sikre at underleverandører overholder de rettigheter og forpliktelser som følger av kontrakten.

3 Prosjekter med samarbeidspartnere

I prosjekter med samarbeidspartnere skal prosjektansvarlig representere samarbeidspartnerne overfor Forskningsrådet.

Prosjektansvarlig skal inngå samarbeidsavtale med samarbeidspartnerne. Hvis ikke annet er skriftlig avtalt, skal slik samarbeidsavtale foreligge innen tre måneder etter at Forskningsrådet har oversendt kontrakten til prosjektansvarlig, og alltid før Forskningsrådet utbetaler midler.

Samarbeidsavtalen skal regulere prosjektansvarliges og samarbeidspartneres gjensidige rettigheter og plikter, herunder fordeling av prosjektkostnader, eierskap til forskningsinfrastruktur og rettigheter mv. til prosjektresultater, jf. punkt 9.2.

Prosjektansvarlig skal sørge for at samarbeidsavtalen gjenspeiler kontraktens vilkår og forutsetninger, herunder at samarbeidspartnerne pålegges de forpliktelser prosjektansvarlig er pålagt, så langt det er relevant for samarbeidspartnerens rolle i prosjektet, og at samarbeidspartnerne til enhver tid er kjent med relevante deler av kontrakten.

Prosjektansvarlig skal bl.a. påse at bevilgningen disponeres i samsvar med kontrakten og sørge for at samarbeidspartnerne som mottar støtte fører og oversender kostnadsregnskap til prosjektansvarlig som grunnlag for utarbeidelse av prosjektregnskap som tilfredsstiller kravene i kontrakten, jf. punkt 6.

Samarbeidet skal skje på vilkår som sikrer at verken prosjektansvarlig eller samarbeidspartnere mottar indirekte statsstøtte, i henhold til beskrivelse i ESAs retningslinjer for offentlig støtte til forskning, utvikling og innovasjon.

Forskningsrådet kan stille særlige krav til samarbeidet.

Inngåelse av samarbeidsavtalen endrer ikke prosjektansvarliges ansvar etter kontrakten.

Forskningsrådet skal gjennom samarbeidsavtalen gis rett til å utøve prosjektansvarliges rettigheter etter samarbeidsavtalen så langt det er nødvendig for at Forskningsrådet skal kunne utøve sine rettigheter etter kontrakten (herunder bestemmelser om taushetsplikt, kontroll og revisjon mv.).

Eventuelle endringer i sammensetningen av samarbeidspartnere, slik den framgår av avtaledokumentet, forutsetter Forskningsrådets forutgående skriftlige godkjenning.

4 Utbetaling, overføring og forbehold

4.1 Utbetaling

Utbetaling av midler forutsetter at kontrakten er signert av begge parter og mottatt av Forskningsrådet sammen med kopi av eventuelle samarbeidsavtaler, og at Forskningsrådet har mottatt opplysninger om prosjektansvarliges bankkontonummer på angitt måte. Utbetaling skjer til den oppgitte bankkonto.

Hvis ikke annet er skriftlig avtalt, utbetales midlene automatisk tertialvis på grunnlag av den avtalte finansieringsplanen og Forskningsrådets bevilgning slik den er spesifisert i avtaledokumentet.

Siste utbetaling foretas ikke før sluttrapporten og/eller årsregnskapsrapporten er levert og godkjent, jf. punkt 7.3.

4.2 Stans av utbetaling

Forskningsrådet kan stanse videre utbetaling dersom Forskningsrådet finner at gjennomføringen av prosjektet avviker fra kontrakten, eller andre forhold gir grunnlag for det, jf. punkt 4.7.

4.3 Overføring av ubrukte midler fra det enkelte budsjettår

Forskningsrådet kan etter begrunnet søknad fra prosjektansvarlig samtykke til overføring av ubenyttet andel av bevilgningen fra ett budsjettår til det neste. Prosjektansvarlig må senest ved utgangen av kalenderåret som midlene er gitt for, sende slik søknad om overføring til Forskningsrådet.

Dersom Forskningsrådet ikke gir samtykke til at de ubrukte midlene kan overføres, trekkes de fra det samlede bevilgede beløpet. Dersom midlene allerede er utbetalt, vil Forskningsrådet redusere neste års utbetaling med tilsvarende beløp eller kreve at ubrukte midler blir betalt tilbake.

4.4 Redusert utbetaling og tilbakebetaling som følge av lavere prosjektkostnader

Dersom prosjektkostnadene er lavere enn det som følger av kostnadsplanen, utbetales ikke eventuelle overskytende midler som ikke allerede er utbetalt. Utbetalte midler som overstiger Forskningsrådets avtalte andel av prosjektkostnadene, skal tilbakebetales på den måten Forskningsrådet anviser.

4.5 Tilbakebetaling som følge av feilutbetaling

Hvis Forskningsrådet har utbetalt et høyere beløp enn det som følger av bevilgningen, skal prosjektansvarlig tilbakebetale differansen omgående. Med mindre feilutbetalingen skyldes forhold

på Forskningsrådets side, påløper det rente i henhold til forsinkelsesrenteloven (LOV-1976-12-17-100) fra den dag prosjektansvarlig mottok midlene.

4.6 Motregning

Forskningsrådet kan motregne for mye utbetalte midler i gjenstående utbetalinger eller i andre krav prosjektansvarlig måtte ha mot Forskningsrådet, herunder ikke utbetalte midler i andre prosjekter. Dette gjelder uavhengig av tidspunktet for når kravet oppsto eller forfalt.

4.7 Forbehold

Bevilgning gis kun for ett budsjettår av gangen. Eventuelle tilsagn for etterfølgende år er ikke bindende for Forskningsrådet med mindre dette er særskilt fastsatt i avtaledokumentet.

Utbetaling av bevilgningen første år og innfrielse av eventuelle tilsagn for etterfølgende år forutsetter at det ikke skjer endringer i offentlige reguleringer (regelverk, standarder, lover mv.) eller oppstår andre uforutsette omstendigheter av vesentlig betydning for gjennomføringen av prosjektet eller for Forskningsrådets evne til å bidra til gjennomføringen.

Innfrielse av Forskningsrådets tilsagn for etterfølgende år forutsetter videre blant annet at:

- Det ikke foreligger avvik og/eller mislighold av kontrakten
- Forskningsrådet godkjenner prosjektets framdriftsrapport og eventuelle endringsmeldinger, jf. punkt 7.2

Dersom en eller flere av disse forutsetningene ikke er oppfylt, kan Forskningsrådet stanse eller endre framtidige bevilgninger og tilsagn. Forskningsrådet kan også kreve tilbakebetalt hele eller deler av den utbetalte bevilgningen, eller heve kontrakten i henhold til punkt 18 dersom vilkårene for dette foreligger.

5 Støtteberettigede prosjektkostnader

Prosjektet kan kun belastes med direkte og indirekte kostnader som er nødvendige for gjennomføringen av prosjektet, og som er i henhold til kostnadsplanen.

6 Regnskap

Prosjektansvarlig skal føre et eget prosjektrekskap over prosjektfinansiering og prosjektkostnader.

Prosjektfinansieringen og prosjektkostnadene skal fremgå av prosjektansvarliges offisielle regnskap. Regnskapsføringen skal holdes løpende à jour. Opplysninger som har betydning for utarbeiding av pliktig rapportering i henhold til kontrakten, skal uansett være registrert innen de tidsfristene som gjelder for slik rapportering. Prosjektrekskapet skal oppfylle kravene Forskningsrådet fastsetter i sine retningslinjer for dette og for øvrig være i henhold til god regnskapsskikk og vanlige regnskapsprinsipper.

7 Rapportering

7.1 Generelt

Prosjektansvarlig skal utarbeide og levere avtalte rapporter innenfor de tidsfrister, på den måten og i det formatet Forskningsrådet angir. Opplysningene skal være oppdaterte og oppfylle Forskningsrådets til enhver tid gjeldende retningslinjer.

Alle endringer og avvik i prosjektet og fra kontrakten skal meldes uoppfordret til Forskningsrådet uten ugrunnet opphold på det formatet Forskningsrådet angir

Prosjektansvarlig skal arkivere sluttrapport og prosjektdata på en betryggende måte i minimum ti år etter utløpet av kontraktsperioden.

7.2 Fremdriftsrapportering og meldinger om prosjektendringer

I framdriftsrapporten skal prosjektansvarlig gi opplysninger om oppnådde resultater i prosjektet.

Framdriftsrapporten og eventuelle endringsmeldinger må godkjennes av Forskningsrådet før bevilgningen kan utbetales og/eller tilsagnet innfris, jf. punkt 4.7.

7.3 Sluttrapport

Med mindre en annen frist er skriftlig avtalt, skal prosjektansvarlig sende Forskningsrådet en sluttrapport senest én måned etter utløpet av prosjektperioden.

Prosjektansvarlig skal oppgi navn på arkiv eller datainfrastruktur hvor prosjektets forskningsgenererte data/resultatdata som kan være relevante for gjenbruk, og all nødvendig dokumentasjon for gjenbruk av dataene (metadata), skal arkiveres.

For prosjekter som har levert en datahåndteringsplan skal siste versjon av datahåndteringsplanen vedlegges sluttrapporten.

Forskningsrådet skal godkjenne sluttrapporten.

7.4 Annen rapportering

Forskningsrådet kan i rimelig omfang kreve tilleggsrapporter for kortere perioder eller for bestemte deler av prosjektet.

For visse typer prosjekter krever Forskningsrådet innsending av årlig prosjektregnskapsrapport. Dette fremgår i tilfelle av avtaledokumentet.

På anmodning fra Forskningsrådet skal prosjektansvarlig og samarbeidspartnere vederlagsfritt og så langt som mulig bidra til Forskningsrådets evaluering og resultatmåling av prosjektet. Evalueringen omfatter en vurdering av prosjektresultatenes faglige og økonomiske betydning. Prosjektansvarliges plikt til å bidra gjelder i en periode på inntil ti år etter levering av sluttrapport, med mindre noe annet er skriftlig avtalt.

Prosjektansvarlig plikter også å avgi regnskapsinformasjon og eventuelt andre statistiske opplysninger om prosjektet til nasjonal forskningsstatistikk.

8 Arbeidsgiveransvar

Prosjektansvarlig har arbeidsgiveransvar for eget personale som er tilknyttet prosjektet.

9 Eiendomsrett, utnyttelsesrett og lisensiering

9.1 Forskningsinfrastruktur

Forskningsinfrastruktur som er kjøpt med prosjektets midler, er prosjektansvarliges eiendom der det ikke er samarbeidspartnere. I prosjekter med samarbeidspartnere skal eierskapet til forskningsinfrastrukturen være regulert i samarbeidsavtalen, jf. punkt 3 og 9.3.

Prosjektansvarlig og eventuelle samarbeidspartnere med eierskap til infrastrukturen skal sørge for at forskningsinfrastrukturen holdes forsikret, i god stand og i drift i kontraktsperioden.

9.2 Prosjektresultater

Rettigheter

Prosjektansvarlig og eventuelle samarbeidspartnere skal sikre seg rettighetene til kommersiell utnyttelse av prosjektresultater, og skal om nødvendig inngå avtaler med eiere, ansatte (herunder de med flere ansettelsesforhold), underleverandører og andre for å oppnå dette.

Slik rettighetssikring medfører ingen begrensning i beskyttelsen av opphavsmannens ideelle interesser etter åndsverkloven, og er ikke til hinder for at det kan avtales vederlagsordninger for opphavsmenn tilsvarende de som gjelder for ansattes patenterbare oppfinnelser i samsvar med lov om retten til oppfinnelser som er gjort av arbeidstakere.

Prosjektansvarlig skal sørge for åpen tilgang til vitenskapelige publikasjoner knyttet til prosjektresultatene, herunder at prosjektansvarlig, samarbeidspartnere og/eller forfattere beholder tilstrekkelige immaterielle rettigheter til å overholde krav om åpen tilgang, som nærmere beskrevet i punkt 10. Det innebærer blant annet at prosjektansvarlig, samarbeidspartnere og/eller forfattere skal beholde en ubetinget rett til å gjøre siste manusversjon etter fagfellevurdering (AAM) og/eller forlagets utgitte versjon (VoR) av en vitenskapelig artikkel tilgjengelig under en åpen lisens gjennom et åpent arkiv, umiddelbart ved utgivers publisering.

Beskyttelse

Prosjektansvarlig og eventuelle samarbeidspartnere skal vurdere behovet for beskyttelse av prosjektresultater som kan ha forretningsmessig verdi, og sørge for slik beskyttelse når behovet tilsier det. Dersom lovgivningen krever at rettighetene må registreres for å oppnå beskyttelse, skal slik registrering skje.

Utnyttelse

Prosjektresultatene skal utnyttes innen rimelig tid sett i forhold til bransjens eller markedets egenart, forskningsfeltets egenart, og aktuelle produkters utviklings- og levetid og utnyttelsesmuligheter. Dersom den som har rettighetene til prosjektresultatene, ikke sørger for slik utnyttelse, kan personene som har skapt prosjektresultatene, kreve rettighetene overført til seg, med mindre noe annet er avtalt mellom prosjektansvarlig og disse personene, eller mellom partene i prosjekter med samarbeidspartnere, jf. punkt 3 og 9.3. Dette gjelder ikke dersom:

- tiltak for utnyttelse er satt i gang, og denne prosessen pågår, eller
- det at rettighetshaver ikke utnytter et prosjektresultat er av kommersiell betydning for utnyttelsen av rettighetshavers øvrige prosjektresultater.

Overføring av prosjektresultatene til utenlandske rettssubjekt Overføring av eierskap til og/eller lisensiering av eksklusive rettigheter til prosjektresultatene til en tredjepart som ikke er samarbeidspartner, og som er etablert i et land utenfor EØS-området, krever skriftlig godkjenning fra Forskningsrådet. Forskningsrådet kan nekte overføring/lisensiering dersom den vil være i strid med nasjonale økonomiske interesser, etiske prinsipper eller hensynet til rikets sikkerhet. Forskningsrådet kan alternativt sette vilkår for overføringen/lisensieringen. Hvis Forskningsrådet ikke svarer på anmodningen om godkjenning innen fire uker etter å ha mottatt skriftlig henvendelse, anses samtykke for å være gitt. Bestemmelsen gjelder i prosjektperioden og i tre år etter at prosjektet er avsluttet.

Endring i eierforhold – utenlandske eiere

Forskningsrådet skal varsles skriftlig og umiddelbart hvis en person eller et foretak utenfor EØS-området overtar bestemmende kontroll over prosjektansvarlig, ved erverv av selskapsandeler (aksjer mv.), ved avtale eller på annen måte. Prosjektansvarlig skal også varsle Forskningsrådet skriftlig og umiddelbart hvis en person eller et foretak utenfor EØS-området overtar bestemmende kontroll over samarbeidspartnere etter at kontrakten er inngått.

Dersom endringene i eierforhold innebærer at prosjektresultatene kan bli brukt i strid med nasjonale økonomiske interesser, etiske prinsipper eller hensynet til rikets sikkerhet, har Forskningsrådet rett til

å stille vilkår til prosjektet og prosjektresultatene, herunder om helt eller delvis vederlagsfri overføring av prosjektresultatene eksklusivt til Forskningsrådet. Forskningsrådet kan også heve kontrakten og kreve tilbakebetaling av utbetalt støtte i henhold til punkt 17 og 18. Bestemmelsen gjelder i prosjektperioden og i tre år etter at prosjektet er avsluttet.

9.3 Tilleggsbestemmelser for prosjekter med samarbeidspartnere

Partenes samarbeidsavtale, jf. punkt 3, skal regulere eierskap til forskningsinfrastruktur, rettigheter til, beskyttelse og utnyttelse av prosjektresultater, og bruk av og eventuell godtgjørelse for prosjektbakgrunn og forskningsinfrastruktur som bringes inn i prosjektet.

Følgende prinsipper skal legges til grunn:

- I prosjektperioden skal prosjektansvarlig og samarbeidspartnerne ha vederlagsfri bruksrett til alle prosjektresultater som er nødvendige for gjennomføringen av eget arbeid i prosjektet.
- Prosjektansvarlig og samarbeidspartnerne skal ha bruksrett til prosjektresultater og prosjektbakgrunn på avtalte vilkår, når det er nødvendig for å utnytte kommersielt prosjektresultater de selv har rettigheter til i prosjektet.

10 Offentliggjøring og arkivering

10.1 Offentliggjøring av prosjektresultater

Med mindre annet følger av bestemmelsene i dette punktet, skal prosjektansvarlig gjøre prosjektresultater kjent så snart som mulig og blant annet sørge for at formidlingstiltak og planer som er angitt i kontrakten, blir gjennomført.

Dersom offentliggjøring er til hinder for beskyttelse eller kommersiell utnyttelse av prosjektresultatene, kan offentliggjøringen utsettes midlertidig inntil slik beskyttelse eller kommersiell utnyttelse er sikret.

I særlige tilfeller kan Forskningsrådet samtykke skriftlig til varig hemmelighold av prosjektresultatene. Dette gjelder ikke for prosjekter med deltakere fra universitets- og høyskolesektoren, der universitets- og høyskoleloven er til hinder for slikt varig hemmelighold.

Forskningsgenererte data skal være allment tilgjengelige når prosjektet er avsluttet, såfremt det ikke er særlige grunner for noe annet, eller kontraktsvilkår eller offentlige regler hindrer det.

Prosjektansvarlig skal sørge for at alle vitenskapelige publikasjoner om eller basert på prosjektresultater, som er skrevet av forfattere tilknyttet prosjektansvarlig eller samarbeidspartnerne, publiseres i henhold til de krav Forskningsrådet til enhver tid stiller til slike publikasjoner, tilgjengelig gjennom <https://www.forskningsradet.no/forskningspolitisk-radgivning/apen-forskning/apen-tilgang-til-publikasjoner/>. Det innebærer blant annet at vitenskapelige artikler skal gjøres umiddelbart tilgjengelige på internett, med åpen tilgang under en Creative Commons Navngivelse CC BY 4.0-lisens dersom ikke annet er avtalt med Forskningsrådet.

10.2 Arkivering av prosjektresultater

Prosjektansvarlig skal sørge for at alle forskningsgenererte data, deriblant alle data som ligger til grunn for publikasjoner, arkiveres i sikre, digitale arkiv. Slik arkivering skal skje snarest og senest innen to år etter at prosjektet er avsluttet. Forskningsrådet kan pålegge at slike data og nødvendig dokumentasjon for gjenbruk av dataene (metadata) lagres i nærmere angitte sikre nasjonale eller internasjonale arkiv.

Prosjektansvarlig skal arkivere en versjon av fagfellevurderte vitenskapelige publikasjoner som bygger på forskning helt eller delvis finansiert av Forskningsrådet, i egnede, åpne digitale arkiv

umiddelbart ved utgivers publisering. Den arkiverte versjonen skal være siste manusversjon etter fagfellevurdering (AAM) og/eller forlagets utgitte versjon (VoR).

10.3 Offentliggjøring av prosjektinformasjon

Prosjektansvarlig og eventuelle samarbeidspartnere skal omtale Forskningsrådets bevilgning i sin utadrettede informasjon om prosjektet.

Forskningsrådet har rett til å offentliggjøre navn på prosjektansvarlig, prosjektleder, prosjektittelen, prosjektets varighet, prosjektsammendraget, populærvitenskapelig fremstilling og sin bevilgning.

Forskningsrådet kan offentliggjøre prosjektresultater som er rapportert i forbindelse med framdrifts- og sluttrapportering, med mindre opplysningene er underlagt taushetsplikt.

Forskningsrådet kan i rimelig omfang kreve at prosjektansvarlig oppretter hjemmeside for prosjektet, og deltar på relevante seminarer, konferanser og andre formidlings- og nettverkstiltak.

11 Fortrolighet

Forskningsrådet er underlagt lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd 19. mai 2006 nr. 16 (offentleglova) og bestemmelser om taushetsplikt i lov om behandlingssaker 10. februar 1967 (forvaltningsloven).

12 Overdragelse

Prosjektansvarlig kan ikke overdra, pantsette eller på annen måte disponere over kontrakten eller deler av den, herunder bevilgninger og tilsagn fra Forskningsrådet, uten at Forskningsrådet på forhånd har gitt skriftlig godkjenning til det.

13 Skadesløsholdelse og ansvarsfritak

Prosjektansvarlig har ansvar for at gjennomføringen av prosjektet ikke krenker tredjeparts rettigheter, herunder tredjeparts opphavsrett og andre immaterielle rettigheter, eller på annen måte kan medføre krav fra tredjepart.

Prosjektansvarlig skal holde Forskningsrådet skadesløs for ethvert krav som måtte oppstå i forbindelse med gjennomføringen av prosjektet, herunder krav som følger av inngrep i immaterielle rettigheter.

Forskningsrådet er ikke juridisk eller økonomisk ansvarlig for skade eller tap som følge av blant annet feil ved eller ukyndig bruk av utstyr, metoder eller programmer som er knyttet til prosjektet.

14 Force majeure

Hver av partene skal uten ugrunnet opphold varsle den andre parten dersom et force majeure-tilfelle forhindrer vedkommende part fra å oppfylle sine forpliktelser etter kontrakten.

Ingen av partene er ansvarlig for manglende overholdelse av forpliktelser etter kontrakten som følge av force majeure.

Hvis force majeure innebærer en risiko for at prosjektet ikke kan gjennomføres i henhold til kontrakten, skal partene møtes for å forhandle om nødvendige justeringer av kontrakten. Dersom partene ikke blir enige om slike justeringer, kan Forskningsrådet stanse utbetaling av bevilgningen inntil force majeure-tilfellet opphører.

Dersom force majeure-tilfellet ventes å vare eller har vart i mer enn 90 dager, kan hver av partene si opp kontrakten med én måneds varsel.

15 Endringer

Forskningsrådet kan foreta de endringer som framgår av kontrakten.

Hver av partene kan foreslå endringer i kontrakten. Endringene kan blant annet gjelde prosjektets mål, omfang eller andre vilkår.

Endringer i kontrakten forutsetter Forskningsrådets forutgående skriftlige samtykke.

16 Kontroll, revisjon og opplysningsplikt

Forskningsrådet, Riksrevisjonen eller en tredjepart utpekt av Forskningsrådet har til enhver tid rett til å kontrollere at bevilgningen blir benyttet i samsvar med kontrakten.

På anmodning fra Forskningsrådet eller Riksrevisjonen skal prosjektansvarlig legge fram bilag, timelister, beregninger og annet relevant underlagsmateriale og andre opplysninger som

Forskningsrådet og/eller Riksrevisjonen etterspør for å kunne utføre en slik kontroll.

Forskningsrådet og Riksrevisjonen kan kreve slik informasjon fra prosjektansvarlig som er nødvendig for å kontrollere at reglene om offentlig støtte overholdes.

17 Tilbakebetaling

Uavhengig av det som følger av pkt 4, kan Forskningsrådet kreve hel eller delvis tilbakebetaling av utbetalte midler dersom det foreligger avvik og/eller mislighold av kontrakten, herunder at prosjektet har mottatt annen prosjektfinansiering enn forutsatt ved kontraktsinngåelsen, eller dersom Forskningsrådet har utbetalt midler som vil utgjøre ulovlig statsstøtte.

18 Heving

18.1 Forskningsrådets adgang til heving

Forskningsrådet kan heve kontrakten dersom prosjektansvarlig vesentlig har misligholdt sine forpliktelser.

Som vesentlig mislighold anses blant annet at:

- Det foreligger vesentlige avvik i forhold til framdriftsplanen eller andre forhold regulert i kontrakten
- Prosjektansvarlig har brutt sine forpliktelser til arkivering og rapportering, herunder at rapporteringen gir et misvisende bilde av de faktiske forhold, jf. hhv. punkt 7 og 10
- De utbetalte bevilgningene er brukt i strid med kontrakten
- Forskningsinfrastrukturer ikke holdes forsikret, i god stand og i drift i kontraktsperioden, jf. punkt 9.1
- Prosjektansvarlig driver virksomhet som er uforenlig med gjeldende lovgivning eller Forskningsrådets formål og retningslinjer
- Prosjektansvarlig ikke vil eller ikke er i stand til å fullføre prosjektet

Forskningsrådet kan dessuten heve kontrakten dersom:

- En person eller et foretak utenfor EØS-området overtar bestemmende kontroll over prosjektansvarlig, og vilkårene i punkt 9.2 siste avsnitt er oppfylt
- Det er meldt oppbud eller åpnet konkurs eller akkordforhandlinger hos prosjektansvarlig, eller det på annet grunnlag er overveiende sannsynlig at prosjektansvarlig er insolvent
- Virksomheten til prosjektansvarlig er besluttet oppløst, eller det er overveiende sannsynlig at vilkårene er oppfylt for å treffe en avgjørelse om tvangsmessig oppløsning av virksomheten
- Sentrale forutsetninger for kontraktsforholdet svikter, herunder at Forskningsrådet ikke får de nødvendige midler stilt til rådighet, det skjer endringer i offentlige reguleringer eller det oppstår andre uforutsette omstendigheter av vesentlig betydning for gjennomføringen av prosjektet eller Forskningsrådets evne til å bidra til dette, jf. punkt 4.7.

18.2 Prosedyre ved heving

Prosjektansvarlig skal varsles før Forskningsrådet beslutter å heve kontrakten.

Heving av kontrakten skal skje skriftlig og begrunnes.

18.3 Krav om tilbakebetaling ved heving

Hvis Forskningsrådet hever kontrakten i henhold til punkt 18.1, kan Forskningsrådet kreve hel eller delvis tilbakebetaling av utbetalte bevilgninger, med tillegg av forsinkelsesrenter i henhold til forsinkelsesrenteloven (LOV-1976-12-17-100) fra hevingstidspunktet.

Prosjektansvarlig skal varsles før Forskningsrådet beslutter å kreve tilbakebetaling.

18.4 Overføring av rettigheter til prosjektresultater ved heving

I stedet for tilbakebetaling kan Forskningsrådet kreve å få overført rettighetene til prosjektresultatene. Krav om slik overføring skal skje skriftlig. Prosjektansvarlig plikter å overføre rettighetene uten ugrunnet opphold og skal dekke kostnadene ved overføringen. Eiendomsretten går over fra prosjektansvarlig til Forskningsrådet eller tredjepart ved overføring.

19 Kontraktens varighet og opphør

19.1 Generelle bestemmelser

Kontrakten gjelder fra det tidspunktet den er signert av begge parter og Forskningsrådet har mottatt den og kopi av eventuelle signerte samarbeidsavtaler. Kontrakten opphører uten varsel når prosjektet er avsluttet og sluttrapport er innlevert og godkjent.

Kontraktsopphør fører ikke til at kontraktsbestemmelser som etter sin art ikke er begrenset til kontraktstiden, opphører. Dette gjelder blant annet bestemmelsene om prosjektrengskap, rapportering, overdragelse av prosjektresultater og offentliggjøring.

19.2 Avslutning av kontrakten ved enighet

Partene kan ved skriftlig enighet avvikle kontrakten før prosjektperiodens utløp.

20 Lovvalg/verneting

Kontrakten er underlagt og skal fortolkes i samsvar med norsk rett.

Tvister skal avgjøres ved de ordinære domstolene. Oslo tingrett vedtas som verneting. Dersom prosjektansvarlig er en statlig virksomhet, skal tvister forelegges Kunnskapsdepartementet, som tar stilling til hvordan de skal avgjøres.

